

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
Prenumerata:
Amerikoje ir užsieniuose
metams \$5.00
Rusai metų 2.50
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
Published in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1965
Address:
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

NR. 2

SOUTH BOSTON, MASS., 1965 SAUSIO - JANUARY 13

61-MIEJŲ METAI

"Keleivio" Telefonas AN 8-3071

Seco id-class postage paid at Boston, Massachusetts

Atskiuro Nurodymo Kaina 12 Centų

Prezidento Lyndono Johnsono darbų programa

Prezidentas susirūpinęs žmonių sveikata, švietimu, skurdo nugalėjimu ir taikos palaikymu.

Prezidentas Lyndon Johnson 89-jo kongreso atidarymo dieną pasakė savo programinę kalbą. Joje jis palietė svarbiausius vidaus ir užsienio politikos reikalus.

Visų pirma jam rūpi sveikatos reikalai. Jis siūlo pagerinti vaikų sveikatingumą, praplėsti psichiniai nesveikų globą, steigti gydymo įstaigas, kovoti su vėžiu, širdies ir kitomis plačiais paplitusiomis ligomis, skirti daugiau stipendijų medicinai studijuojantiems. Jam labai rūpi senųjų žmonių sveikatos socialinis draudimas, todėl jis netrukus įteikė kongresui savo įstatymo sumanymą. Tai beveik tas pats sumanymas, kurį senatas jau yra priėmęs, bet į atstovų rūmų plenarą negalėjęs pateikti, nes komisija jį laikė savo stalčiuje. Dabar nėra abejonių, kad tą sumanymą ir atstovų rūmai dar šią žiemą priims.

Prezidentas siūlo skirti dvigubai daugiau lėšų švietimui, dvigubai daugiau kovai su žmonių skurdu, padidinti pensijas.

Prezidentas nepamiršo pabrėžti, kad jis rūpinsis apsaugoti krašto gamtos grožį, steigis daugiau parkų, dės pastangas pagerinti miestus.

Zodžiu, jo tikslas sukurti "didžiąją draugiją", kurioje visiems būtų geriau gyventi.

Užsienio politikoje prezidentas pažadėjo siekti taikos, plėsti prekybos ryšius su visomis valstybėmis, teisti savo pažadus ginti tuos, kurie yra priešų puolami. Jis priminė, kad būtų naudinga naujesiems Sovietų Sąjungos vadovams atvažiuoti į Ameriką ir čia susipažinti su jos gyvenimu, o taip pat, kad jie per televiziją kalbėtų Amerikos žmonėms, o šios vadai — Sovietijos žmonėms.

Deja, į šį sovietų kryptimi taikų kalbėjimą prezidentas susilaukė iš sovietų vadų tik neigiamos reakcijos, ir jie apkaltino Johnsoną, kad vieną kalbą, o kitą darą. Ta proga jie vėl reikalavo pasitraukti amerikiečius iš pietryčių Azijos ir nesikūsti į Afrikos reikalus, atseit, — visa tai palikti komunistų malonei... Tai rodo, kad taikiais žodžiais su raudonosios bažnyčios galvomis, kaip ir seniau, taip ir dabar negalima susikalbėti.

Chruščiovas gauna 330 rublių pensijos

Prieš kelis mėnesius nuverstasis Sovietų Sąjungos diktatorius Nikita Chruščiovas dabar gaunąs mėnesinės pensijos 330 rublių, vadinasi, kelis kartus daugiau, negu darbininkų algų vidurkis (jis yra apie 80 rublių) ir veltui gyvenąs vasarnamyje netoli Maskvos, kuriuo jis naudojosi seniau, kuriame priimdavo aukštus svečius, jų tarpe ir Nixoną. Be to, jis turįs ir senąją butą Maskvoje, veltui gaunąs 5 tarnus ir automobilį su šoferiu.

Jis daug laiko praleidžia medžiudamas, nepriimęs jokių korespondentų, jį lankant tik jo vaikaičiai, žentas ir artimesni draugai.

Jo žmona gaunanti pensijos 132 rublius.

21 sovietų šnipai išvaryti iš JAV

Jokia naujiena, kad niekas kitas neturi tiek daug šnipų, kaip Sovietų Sąjunga. Šnipų pilna kiekviena jų atstovybė, kiekviena užsienio siūnčiama ekspedycja ar menininkų grupė. Po paskutiniojo karo iš JAV jau išvaryti 24 Sovietų Sąjungos diplomatinės tarnybos pareigūnai, apkaltinti šnipinėjimu.

O kas žino, kiek jų buvo ir yra dar gudresnių, kurie iki šiol į policijos rankas dar nepateko. Daugelis jų gerai užsimaskavę tūno net atsakingose valstybinėse vietose ir pareigose, laukdami tinkamo momento pasitraukti už atlyginimą savo tikriesiems ponams — bolševikams.

Prez John Kennedy žudiko Oswaldą žmona Marina įstojo į Anglų kalbos institutą Ann Ar.

Kongrese daugiau laisvesnės dvasios

89-sis kongresas gerokai skiriasi nuo buvusiojo. Atstovų rūmuose iš 435 atstovų naujokų yra 86. Iš jų naujų veidų gal dauguma yra laisvesnių pažiūrų, o ir dalis senesnių atžagaresnių nebuvo išrinkti. Dėl to gal pradės jame pūsti kiek šviežesnis oras.

Tai jau ir dabar jaučiamas. Jau nulaūžti svarbios taisyklių komisijos ragai, kurios pirmininkas galėjo įstatymo sumanymą laikyti stalčiuje, kiek tik norėjo. Dabar jis begalės laikyti 21 dieną. Atstovų rūmų pirmininkas su daugumos pritirtimu galės kiekvieną įstatymą tiesiogiai pateikti komisijos perduoti derinimo komisijai (suderinti su senato priimtu įstatymu), o iki šiol tai tegalėjo padaryti rūmams vienu balsu nutarus.

Senatas tik ilgų kalbų (filibusteriavimo) klausimą atidėjo iki kovo pradžios. Esant kongrese pažangesnei daugumai, lengviau bus ir prezidentui savo sumanymus vykdyti.

Senato demokratų vadu paliktas Mine Mansfield, o "botagu" išrinktas Russell Long. Pasiliko ir respublikonų vadas Everett Dirksen, o jo padėjėju — "botagu" — Thomas Kuchel. Atstovų rūmų respublikonai savo vadą Hallecką pakeitė jaunesniu Gerald Fordu iš Michigano, o daugumos (demokratų) vadas yra Carl Albert.

Priminsime, kad senate demokratų yra 68, respublikonų 32, atstovų rūmuose demokratų 295, respublikonų 140.

Suimtas Robert Thompson iš Bay Shore, L.I., kaltinamas šnipinėjęs sovietams dar būdamas kariuomenėje.

Anglijos parašutininčių bataliono vadas, prieš išskrisdamas į Malaiziją, savo vyrams duoda nurodymus. Indonezija jau seniai kėsina į Malaiziją, o paskutiniu metu būkštaujama, kad ji nepradėtų atviro puolimo. Anglija pasizadėjo Malaiziją ginti, ten jau sutraukė kelias dešimtis tūkstančių karių. Reikia manyti, kad ir karingas Indonezijos prezidentas Sukarno nesirūš pražūtingam žygiui.

Indonezija apleidžia Jungtines Tautas

Indonezijos (97 mil. gyventojų) karingasis prezidentas Sukarno nutarė pasitraukti iš Jungtinių Tautų dėl to, kad jo nekenciamas kaimynė Malaizija išrinkta nuolatinis Saugumo Tarybos nariu.

Tai pirmas atsitikimas, kad iš Jungtinių Tautų narį pasitrauktų. Jis atsaukė Indonezijos atstovus ir iš visų Jungtinių Tautų organizacijų, iš kurių būtų gavęs savo pakrikusius finansams 50 mil. dolerių paramos. Kalbėdamas viešame susirinkime, Sukarno pareiškė: "Eikite į pragarą su savo pagalba!"

Žinoma, iki šiol jis iš JT ir iš JAV jau yra pasisėmęs dešimtimis milijonų dolerių paramos, o dabar visas J. Tautų agentūras veja laukan iš savo krašto.

Vietname kariai su civiliais susitarė

Praeitą savaitę P. Vietnamo generolai susitarė su dabartine civiline valdžia. Generolai pasizadėjo nesikūsti į valdžios reikalus, bet jie nesutiko su JAV reikalavimu grąžinti Tautos tarybą, kurią sukėlė kariai pašalino ir jos dalį suėmė. Jos vietoje dabar bus suaukta platesnė konvencija, kuri laikina atstos parlamentą.

Tas susitarimas dar negarantuoja, kad jau yra pastovi civilinė valdžia, nes dar nežinia, kaip ilgai ir ar apamai generolai laikysis susitarimo. O be pastovios valdžios nesiseka kova ir su komunistų partizanais. Bet jau gerai, kad nors ir toksai kompromisas pasiektas.

Kokie susitarimai bebūtų, o ten dar ir dabar vyksta demonstracijos prieš šiokią ar tokią valdžią.

Susirinks bažnyčios suvažiavimas

Visuotinis Romos katalikų bažnyčios suvažiavimas rugsėjo 14 d. susirinks ketvirtą kartą. Tai bus paskutiniai posėdžiai. Juose bus svarstomi klausimai, susiję su tikėjimo laisve, vedybomis, gimdymo kontrole, tūkalo, atominiiais ginklais, nusiginklavimu ir skurdu.

Pirmieji to suvažiavimo posėdžiai prasidėjo 1962 m.

Sustreikavo negrai futbolininkai

New Orleans turėjo įvykti futbolo žvaigždžių rungtynės, bet jas teko atšaukti, nes turėjo žaisti 21 negras atsisakė jose dalyvauti, protestuodami prieš jų diskriminaciją. Atvykus į New Orleans, taksai jų nevežė, jų neįleidė į naktinį klubą ir kt.

DR. A. MUSTEIKUI \$1,000 PREMIJA

D'Youville kolegijos socialologijos skyriaus vedėju dr. Antanui Musteikiui kolegija paskyrė \$1,000 mokslinei kelionei.

Dr. A. Musteikis filosofijos daktaro laipsnį gavo New Yorko universitete.

Jis dažnai reiškiasi ir lietuviškoje spaudoje.

Harrison Crouse, 18 m. amž., iš Wilmete, Ill., nušovė tėvą, motiną ir 16 metų seserį, bet teismui nepasako, kodėl jis tai padarė.

Sustreikavo rytų pakraščio uostų laivų krovėjai

Pirmadienio rytą sustreikavo viso rytų pakraščio uostų, nuo Maino iki Texaso, laivų krovėjai, nors unijos vadai ir buvo tam streikui priešinę.

Pirmadienio rytą sustojo darbas visuose rytų pakraščio uostuose. Streikuoja 60,000 laivų krovėjų, jų tarpe vien Nauj. Anglijos uostuose 11,000. Kiekviena tokio streiko diena krašto ūkiui padarys apie 25 mil. dolerių nuostolių.

New Yorke unijos vadovybė vedė ilgas derybas su darbdavių atstovais ir buvo išsiderėjus geriausias šandien galimas sąlygas, pasak unijos prezidento Gleason, bet New Yorko uosto krovėjai maža dauguma tą susitarimą atmetė (už susitarimo priėmimą balsavo 7,703, gi prieš 8,633).

New Yorko krovėjus visuomet seka kitų uostų krovėjai, todėl New Yorkui nutarus streikuoti, sustreikavo ir kitų uostų krovėjai. Streiko sulaukė federalinė administracija nebegalėjo, nes visos teisėtos priemonės jau buvo panaudotos.

Unijos vadai buvo išsiderėję algų priedą 80 centų valandai, garantuotų per metus 1,600 valandų, arba mažiausia \$5,860 per metus uždarbio, pensijų pakėlimą nuo \$100 iki \$175 mėnesiui. Visa tai krovėjai gal būtų priėmę, bet jie bijojo vienos sąlygos: krovėjų grupių sumažinimo nuo 20 iki 17 vyrų, bijodami, kad tuo būdu dalis jų gali būti atleista iš darbo.

Paskutinis didelis krovėjų streikas buvo 1962 metais, užsitęsęs 34 dienas ir kraštui padaręs bilioną dolerių nuostolių.

Dar yra žmonių, valgančių driežus

Malbourno universiteto profesoriaus Thomsono vadovaujami tyrinėtojai Australijos viduryje, 325 mylio į šiaurės vakarus nuo Alice Springs, surado žmonių giminę, kuri tebegyvena taip, kaip gyventa akmens amžiuje. Tai bindibų giminė. Jie maitinasi šaknimis, driežais, mažais paukščiukais, savo ginklus šlifuoja dantimis. Jų visi ginklai ir įrankiai yra iš medžio ir akmenų. Jie nedėvi jokių drabužių, negyvena visą laiką vienoje vietoje. Jie dar nebuvo matę balto žmogaus.

P. Vietname per 4 metus žuvo 356 amerikiečiai, 1,546 sužeisti, 19 dingo ir 10 pateko partizanų nelaisvėn.

Surado pavogtas brangenybes

Daug pastangų padėjo policija, kol jai pavyko sugauti vagis, kurie iš New Yorko muziejaus pavogė kelių šimtų tūkstančių dolerių vertės brangenybių, ir jas surasti. Pirmą jį sugavo tris jaunos vyrus iš Miami, įturtus toje vagystėje. Po kurio laiko vienas jų vagių Allan Dale Kuhn sutiko bendradarbiauti su policija ir padėti surasti paslėptas brangenybes. Jis su policija nuvyko į Miami ir autobusų stoties vienoje daiktų saugomoje dėžėje surado didžiausią Indijos saftyro 563 karatų gabalą, pasakiškąją Indijos žvaigždę, ir kelias kitas brangenybes. 100 karatų De Long rubinas ir 15 karatų Eagle deimantas ir dalis kitų dingusių brangenybių dar nesurasta. Manoma, kad deimantas jau bus sukaptas ir parduotas, o rubinas tebėra sveikas, nes sukaptas jį mažas dalis jis būtų be vertės.

Kodėl nuskendo Thresher laivas?

Kongreso tyrimo komisija padarė išvadą, kad atomo jėga varomas povandeninis laivas Thresher nuskendo 1963 m. balandžio 10 d. netoli Cape Codo dėl to, kad nebuvo tinkamai pastatytas ir prieš išleidžiant plaukti nebuvo visa kaip reikiant patikrinta.

Su laivu nuskendo visa jame buvusi 129 vyrų įgula.

Apiplėsdami Brinko automobilį Chicagoje plėšikai gerai apkūle ir vairuotoją. Jis eina rankomis sulaukdamas iš sužeistos galvos tekančią kraują.

Stepono Kairio nueitas kelias

J. VLKS

(Tęsinys)

1905 m. vasarą Vilniuje gyvenę lietuviai šviesuoliai, priešaky su dr. J. Basanavičium, nutarė sušaukti lietuvių suvažiavimą savos kultūros reikalais. Socialdemokratai tam pritarė, bet reikalavo darbotvarkę įdėti ir Lietuvos ateities klausimą, tai yra tartis ne vien tik savos kultūros, bet ir politikos klausimais. Kadangi suvažiavimo sumanytojai nepritarė socialdemokratų reikalavimams, tai socialdemokratai pasišalino iš sudarymo komisijos jam šaukti. Bet jie pačiam suvažiavimui pritarė ir net ragino jį važiuoti.

Visų didžiausiam nusistebejimui į tą gruodžio 4-6 dienų suvažiavimą Vilniun atvyko per du tūkstančius atstovų iš įvairių Lietuvos kampų.

Prasidėjo audringi ginčai dėl prezidento sudarymo ir darbotvarkės. St. Kairio ir jo vienminčių pastangomis tie klausimai buvo išspręsti taip, kaip to meto padėtis reikalavo.

St. Kairio asmuo daug svėrė, kad suvažiavimo nutarimas politikos klausimu buvo toks, kuris padėjo tam suvažiavimui įeiti į mūsų istoriją Didžiojo Vilniaus Seimo vardu, nes jis, paskelbęs Lietuvos autonomijos (tas žodis tada atstojo nepriklausomybės žodį) šūkį, davė aiškų turinį revoliucijai.

Revoliucija Rusijoje nepavyko. Įsigalėjo vėl reakcija. Įsigalėjo reakcija ir Lietuvoje. Ateitis atrodė beviltiška, be prosvaitės. Bet St. Kairys ir tada nenuleido rankų. Pirmosios Rusijos valstybės Dūmos rinkimuose St. Kairys buvo vienas iš uolių propagandininkų-agitatorių už Lietuvos socialdemokratų išstatytą kandidatų sąrašą į Rusijos valstybės Dūmą, ir tas socialdemokratų sąrašas rinkimus laimėjo.

Palyginti demokratinio būdu išrinkta pirmoji Dūma buvo išvaikyta. Rinkimų tvarka pakeista. Reakcija tolydžio augo. Joks veikimas pagrindų nebuvo įmanomas. Tada imtasi daugiau kultūrinio darbo. Prof. M. Biržiškos sumanymu, St. Kairiui ir kitiems socialdemokratams pritariant, buvo pradėtas leisti žurnalas "Visuomenė".

Rusijos bolševikuojantieji socialdemokratai tokius socialdemokratus, kurie ėmėsi legalaus darbo, pravaržė likvidatoriais, išdavikais ir tt. Bet St. Kairio ir kitų tokie pravaržėdavimai nebaugino.

Taip St. Kairys tada, kaip ir vėliau, nepabūgo jokių pravaržėdavimų, nei jokios kitos gyvenimiškos audros jo nepaveikė. Jis, lyg anas ažuolas, laikėsi atspariai, neišsižadėdamas savos ideologijos, derino savo veiklą su kitais, kai atsiradavo galimas bendras darbas. Bet niekur ir niekada jis pro kitų alkūnes nesiveržė pirmyn. Ir nesigyrė laimėjimais, o apie pralaimėjimus drįso viešai pasisakyti.

***

1914 m. vasarą prasidėjo pirmasis pasaulinis karas. Lietuvos visuomenė subruzo dėl Lietuvos ateities. Pirmomis karo dienomis lyg buvo pasimesta kas darytina. Jos dešinysis sparnas priešaky su Rusijos valstybės Dūmos atstovais kun. Laukaičiu ir M. Yėu skubėjo pareikšti pasitikėjimą Rusijos caro sostui, ir tokio įsitikinimo pasekoje gimė taip vadinamoji "gintarinė deklaracija", kuria carui reiškiamas pasitikėjimas ir prasoma visas lietuvių gyvenamas žemes sujungti. Čia turėta galvoje Mažosios Lietuvos likimas.

Visuomenės kairiajame sparne po ilgokų ginčų nusistatytą eiti savaimingų kelių, siekiant Lietuvos valstybės atstatymo. Tikėtasi, kad Vakarų demokratija karą laimės ir Rusijoje taip pat turės įsigyventi demokratijos pradai pagrįsta santvarka.

Deja, greitai Vokietijos kariuomenės buvo veik visa Lietuva okupuota kartu su Vilniaus miestu. Lietuvos šviesuomenės didžioji dalis atsidūrė už jos ribų — Rusijoje. Vieni jų buvo karo pradžioje mobilizuoti, kiti šiaip rusų valdžios iš Lietuvos evakuoti. Rusijos aukštosiose mokyklose besimoką lietuviai jaunuoliai taip pat atsidūrė už Lietuvos sienų.

***

Vilniuje apsisprendė pasilikti St. Kairys ir jo bendraminčiai M. Biržiška, dr. A. Domaševičius, J. Paknys, A. Janulaitis, Šiauliuose gyvenęs F. Bugailiškis ir dar kiti. Pasilikti taip pat A. Smetona, P. Klimas, J. Vleišis, dr. J. Šaulys, J. Šernas, kun. Mironas, kun. Šaulys ir kt.

Jie susirūpino Lietuvos likimo klausimu. Dėl Lietuvos valstybės atstatymo būtinumo ginčų beveik nebūta. Nuomonių skirtumai reiškėsi tik dėl priemonių, būdo ir kelio Lietuvos nepriklausomybei atkurti.

Po visokeriopų ginčų ir žygių pagaliau iš Vokietijos karo vadovybės buvo gautas sutikimas 1917 m. rugsėjo

IŠ TOLIMŲJŲ HAWAJŲ

SU MŪSŲ DRAUGAIS

A. Jenkins

Tęsinys

Nelie Katiliūtė, New York, N. Y. Niekad nebus pamiršti tie laikai, kai suskilo Amerikos socialistų partija ir įsikūrė komunistų sąjūdis kone vien tik iš svetimtųjų federacijų, kurių narių dauguma buvo nepiliečiai ir mažai susikalbėjo angliškai. Trumpu laiku iš to sąjūdžio išsivystė idiotiškas kvaitulys, kur vien tik siautė politinis teroras ir sauzdystė.

Norėdami išlaikyti, kas buvo per daugelį metų sukurta savišalpos, švietimo ir kultūros srityje, buvom priversti kurti savo spaudą ir vien tik tam tikslui organizaciją. Tapo įsteigtas savaitraštis "Naujoji Gadyne" ir suorganizuota Lietuvių Darbininkų Draugija — tai draugija ne remti ir ne bendradarbiauti su enkavedistu agentūra Brooklyne, bet kovai su komfašistais.

Per daugelį metų mums teko grumtis su tais idiotais lietuvių komunistų Centrobure su A. Bimba priekyje, kuriems biaužiausias rūšies metodai, būtent, provokacijos, išdavystės, melas ir pogromai buvo mėgiamiausi ir rankiai komunistų kovoje prieš sklokininkus.

Nelie Katiliūtė atklingai dalyvavo tose kovose, tampa laikėsi su mumis ir iki šios dienos ji pasiliko ištikima tiems idealams, ir ligi šiol ji tų draugų nepamiršta. Todėl laikom didžia garbę gauti Neliės sezoninius sveikirimus su nuosirdžiausiais linkėjimais. Nuo savęs jai tegalime tarti nuosirdžiai didelį aciu!

Juozas Pečulka, Lawrence, Mass., rašo: "Labai norėčiau atvykti pas jus, bet jokių būdu negalima. Kaip jums žinoma, turėjau sunkią operaciją, o po operacijos niekur negaliu dalyvauti ir nieko veikti. Be to, jau ir ne jauniklis, gimiau 1880 m. spalio 8 d., taigi dabar jau peržengiau 84-tą gyvenimo kryželį".

Minimą operaciją Juozas turėjo prieš 20 metų, ir kaip jis išliko gyvas ir išsilaikė iki šiol tiesiog nuostabu! Atitinkamų žodžių mes nerandame išreikšti mintim apie Juozo ligą ir operacijos pasekmes. Tegalima pasakyti, kad medicinos mokslas padarė ir tebedaro stebuklingą bandymą išgelbėti Juozo gyvybę ir išlaikyti jam ligi šiol mūsų eilėse.

18-20 dienomis sušaukti Lietuvos konferenciją Vilniuje. Į ją veik panašiai, kaip į buvusį Didįjį Vilniaus Seimą, suvažiavo atstovai, vieni valdžioje demokratinio būdu išrinkti, o kiti, kur tai padaryti nepavyko, iš centro paskirti. Konferencijoje iš viso dalyvavo 222 atstovai iš įvairių profesijų ir luomų. Vien tik ūkininkai sudarė daugiau kaip ketvirtadalį tos konferencijos dalyvių.

St. Kairys konferencijoje gyvai reikėsi. Ejo kietas ginčas dėl santykių su Vokietija. Tai buvo visais požiūriais labai jautrus klausimas. Lietuva buvo Vokietijos okupacijoje. Joks pasipriešinimas okupacijai buvo neįmanomas. Reikėjo gerai apgalvoti kiekvienas viešai daromas žygis.

Konferencija išsirinko Lietuvos Tarybą iš 21 atstovo, kurių tarpe buvo ir Steponas Kairys.

(Bus daugiau).

kunkulas. Bet man biednam sklokininkui tokios laimės nėra ir būti negali, nes visos leidės biedno sklokininko nenori, ir aš nemanau daugiau vykti į Floridą".

Į tokį liūdną laišką Povilui atsakiau: Didžiai gerbiamas Poviliuk, atmeni, kai visos našlės, gyvenančios ir visokios panelės, kai kurios ir su vaikučiais, aplink tave tupinėjo, o mes sakydavom, kodėl nevedi, ko lauki. Tu vis atkirsdavai: "Kam man vesti, kai mano draugai vedę?"

Ir taip visus metus nieko negirdėjome, tik pačiame prieškalėdyje vėl atskrido laiškus nuo Povilo iš Floridos ir tik vien su komerciniais komentarais, o nuo paties Povilo nė žodelio, — veikiausiai labai užimtas, ieško pačiukės su automobiliu, nepaisydamas, kad bus ir pustuzinis vaikučių... Mes jam linkim kuo geriausios sėkmės!

Stanley Grublin, Miami, Fla., tai senas So. Bostono pilietis, siuvėjų unijos veikėjas, kelerius metus gyveno Havajuose, bet kai jo šeima kėlėsi gyventi į Kaliforniją, tai Stasys nuyko ir įsikūrė Floridoje, kur auga it ant mielių Amerikos lietuvių senimo kolonija. Geriausios jam sėkmės, ir dėkojam už linkėjimus.

(Bus daugiau).

15 DIDELIŲ STREIKŲ

Praeitais metais JAV dėl streikų nustota 23 milijonų darbo dienų. Viso labo tie streikai palietė 1 mil. 600 tūkstančių darbininkų.

Tokių streikų, kurie palietė daugiau kaip 10,000 darbininkų, buvo 15. Pats didžiausias buvo General Motors darbininkų streikas, užsitęsęs 6 savaites ir palietęs daugiau kaip 250,000 darbininkų.

"BE KYŠIO NEBANDYK GYVENTI LENKIJOJE"

(E) Varšuvos radijo klausytojas nusiskundė: sostinės srityje neįmanoma gyventi kam nors nedavus kyšio. Spalio mėn. vienas sostinės apylinkių darbininkas skundėsi:

"Mano darbovietė toliau nuo namų. Su dviračiu vykti per toli. Netoli nuo manęs važinėja autobusas, tačiau neįmanoma gauti mėnesinį bilietą. Tačiau juk reikia gyventi, tad sumokėjau 100 zlotų kyšį ir gavau bilietą. Pavasarį reikėjo trąšų. Jų neįmanoma gauti. Kas man belieka? Daviau kyšį ir jau turiu trąšų."

Radijus paaikšino, kad su korupcija tenka kovoti ir ją įvedę tie, kurie duoda kyšius. Jie turėtų būti griežtai baudžiami.

Filmų aktorė Doris Day. Žiūrovų balsavimu išrinkta trečiąją kartą geriausią aktore.

Du broliai Kennedžiai senatoriai. Tai pirmas atsitikimas, kad du broliai būtų vienu kartu JAV senatoriai.

Kas kitur rašoma

KAS JIEMS RŪPI

"Visų pirma turime sukelti savo jėgas kovai su naciniiais nusikaltėliais, žudžiusiais ir terorizavusiais mūsų brolius ir seses hitlerinės okupacijos metais Lietuvoje.

"Jie nūdien vaikšto tomis pačiomis gatvėmis čia Amerikoje, kuriomis vaikščiojame mes. Ir ar tai galim toleruoti? Ne."

Taip rašo Vilnyje jos redakcijos narys S. J. Jokubka.

Ne Jokubkai ir jo šutvei spresti, kas nusikalto okupacijos metu Lietuvoje. Tai

nepriklausomo Lietuvos teismo reikalas, o kol tokio teismo nėra, niekas kitas negali to ar kito žmogaus teisti ir jį vadinti žmogžudžiu.

Mes norėtume iš to paties Jokubkos išgirsti, ar jis niekad nesidomėjo, kur vaikšto tie, kurie šimtus tūkstančių Lietuvos žmonių ištrėmė į Sibirą, ten juos kankino ir žudė?

Kuriomis gatvėmis vaikšto tie, kurie šiame krašte gyvendami, tuos trėmus ir žudymus visai teisino?

Paskelbk, Jokubka, jų pavardes savo laikrašty.

AMERIKOS LIETUVIŲ SOCIALDEMOKRATŲ S-GOS LITERATŪROS FONDO PRANEŠIMAS

Išsėmanti prof. Stepono Kairio, Vasario 16 d. Akto signataro, 2-ji atsiminimų tomą TAU, LIETUVA netrukus bus galima gauti knygynuose ir pas knygų platintojus bei Fondo įgaliotinius.

TAU, LIETUVA — 480 psl., kietais viršeliais, su autoriaus spalvotu paveikslu, knygos kaina \$6.00. Perkantieji TAU, LIETUVA gauna su nuolaida pagal pasirinkimą dar šiuos Literatūros Fondo leidinius:

St. Kairio Lietuva Budo	pardavimo kaina	\$5.50	už	\$4.00
K. Bielinio Dienojant	"	\$6.00	"	\$4.00
K. Bielinio Penktieji Metai	"	\$6.00	"	\$4.00
K. Bielinio Teroro ir Vergijos	"			
Imperija Sovietų Rusija	"	\$2.50	"	\$1.80

Taip, pavyzdžiui, perkantieji TAU, LIETUVA ir pasirinkusieji, sakysim, knygą "Penktieji Metai" už šias dvi knygas moka \$10.00, t. y. gauna \$2.00 nuolaidos; pasirinkusieji visus išvardintus nupigintus leidinius moka \$19.80 vietoje \$26.00, t. y. gauna nuolaidos \$5.20.

Norintieji gali atskirai įsigyti dailininko A. Varno tapyto St. Kairio spalvoto paveikslą reprodukciją (8 1/2 x 11 1/2) įreminimui po 80 centų be persiuntimo.

Literatūros Fondo leidinių įsigijimo reikalais galima teirautis pas Fondo įgaliotinius:

P. Venclova, 6324 So. Maplewood, Chicago 29, Ill.

J. Valaitis, 1507 So. 51th Ave., Cicero 50, Ill.

A. Sukauskas, 2002 Ferdinand, Detroit 9, Mich.

A. Šemeta, 13508-10 Woodworth Rd., E. Cleveland 12, Ohio.

J. Novog, 87 Windermere Ave Toronto 3, Ont., Canada.

VYRIAUSIOJI LITERATŪROS FONDO LEIDINIŲ ATSTOVYBĖ "KELEIVIO" ADMINISTRACIJA, 636 Broadway, So. Boston, Mass., 02127.

Visais Literatūros Fondo leidyklos reikalais kreipiamasi šiuo adresu: K. Bielinis, 29 West 57th St., 10th fl., New York, N. Y., 10019.

KAS NIEKO NEVEIKIA,
TO NIEKAS NEPEIKIA.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO RAŠO,
TAS DUONOS NEPRASO.

WORCESTERIO NAUJIENOS

Daugiausia N. Metus sutiko
lietuvių klube

Gausiausias Naujųjų Metų sutikimas buvo Lietuvių Piliečių Klube, kur dalyvavo apie 400 asmenų, kiekvienas sumokėjęs po \$4.

Banketui vadovavo senasis pirmininkas Antanas Šeškevičius ir naujasis Leo Misiūnas su sekretorium Juilium Sviklu. Jų žmonos Aldona, Alena ir Bronė buvo banketo žvaigždės.

Kalendorių išgrobstė
kaip auksą

Gavęs Keleivio kalendoriaus 10 egz., galvojau, kur aš juos išleisiu, bet susirūpinimas buvo be reikalo. Nusisėdęs su Naujųjų Metų dieną i lietuvių klubą, nē nepajutau, kaip jų nebeliko nė vieno egzemplioriaus.

Štai kas juos išgrobstė: J. Stankevičius, J. Sviklas, K. Meilus, S. Paškauskas, P. Kraunelis (net 2 egz.), F. Dudonis, L. Misiūnas, J. Babrauskas ir A. Alubavičius.

J. Krasinskas

BALTIMORE, MD.

Radijo valandėlės vakaras

Sausio 16 d. Lietuvių sveikinimo rengiamas Radijo valandėlės vakaras. Programoje talentų varžybos, šokiai ir kt. Pradžia 7:30 val. vak.

ROCFORD, ILL.

Susirenka Balfas

Balto 85-jo skyriaus valdyba sausio 17 d. 2:30 val. popiet Lietuvių Klubu salėje suakia visuotini narių ir rėmėjų susirinkimą.

Po susirinkimo dr. Plioplys parodys idomius juduimus paveikslus. Vėliau bus užkandžiai ir laisvas pasėnkesys.

Prašome kuo gausiau dalyvauti.

Valdyba

ARMONŲ NUOTRAUKA

VISAM PASAULIUI

The Cleveland Press rašo, kad Valstybės Departamentas pasiūstas fotografas nuotrafas visą Armonų šeimą, ir ta nuotrauka bus naudojama užsienyje Armonų šeimos "istorijai" parvaizduoti.

Kaip žinoma, Armonas su dukra, kaip JAV piliečiai, galėjo iš Lietuvos pasitraukti, o žmona su sūnumi ne. Tik prieš 5 metus tai šeimai vėl pavyko susijungti. Jie dabar laimingai gyvena Clevelande.

Barboros Armonienės knyga "Palik savo ašaras Maskvoje", kurioje ji aprašė savo kancias Sibire, plačiai paplito amerikiečių tarpe. Ji išversta ir į ispanų kalbą.

NEW YORK, N.Y.

Atvyksta aktoriai

Lietuviams derai žinomi chigagiskiai aktoriai N. Martinaitytė, J. Kelečius ir R. Cinka sausio 16 d. 6 val. vak. stato net tris spektaklius New Yorke. Apiešimo parapijos salėje. Be vaidinimo, bus dar šokiai, vakarienė bei laimėjimai. Visas pelnas skiriamas Balfui. Su šiuo vakaru baigiamas Didžiojo New Yorko 1964 metų Balfu vaju.

Newyorkiečiai lietuviai 1964 metais suaukojo Balfui arti 10.000 dolerių. Skyriui vadovauja akt. Vitalis Zukauskas.

K.L.J.

NAUJA TAUTOS FONDO
VALDYBA

(E) Gruodžio 21 d. New Yorke įvykusiame VLIKo Valdybos posėdyje nutarta sudaryti Tautos Fondo Valdybą iš šių asmenų: prel. Jono Balkūno — valdybos pirmininko ir narių — Vaclovo Alksninio, Petro Motiekinio, Petro Minkūno, Alberto Ošlapo ir Juozo Pazemėno.

BEVERLEY SHORES, IND.

Sveikinimas

Sveikiname visus draugus ir pažįstamus Kalėdų ir Naujųjų Metų progą. Dekojame jiems už atsiųstus sveikinimus. Mums buvo liūdna, kad negalėjome jų pasveikinti, nes aš, Simanas, apie 2 mėnesius išbuvaug ligoninėje ir turėjau dvi operacijas, į namus tesugrįžau tik gruodžio 23 d. Ačiū lankiusiems ligoninėje.

Simanas ir Ona Rakauskai

GERAS TALKININKAS

Keleivio skaitytojas A. Bračiulis iš Chicagos atsiuntė dviejų naujų skaitytojų prenumeratas. Ačiū jam už tai.

O kad Bračiulis pavyzdžiu pasėktų dešimtys, šimtai kitų Keleivio skaitytojų! Kokia talka būtų laikraščiai!

A. BARANAUSKAS
LAIMEJO PREMIJĄ

Draugo romano premija paskirta rašytojui Albinui Baranauskui, gyvenančiam Waterbury, Conn.

DOVANA NAŠIAUSIAM
KORESPONDENTUI

Kas per 1965 metus parašys Keleivui daugiau korespondencijų, negu Juozas Krasinskas iš Worcesterio, Mass., tam skiriu 1965 m. Kalėdų dovaną \$50.

Ką manote, korespondentai? Ar neverta ta dovana pasinaudoti? Įrodykite, kad ne tik J. Krasinskas tegali tiek parašyti.

Pranas Naučikas
New Britain, Conn.

Policininkas žiūri į tuščią pinigų maišelį, pametę prie apiplėšto Brinko automobilio Chicagos priemiestyje. Plėšikai pirma pagrobė parapijos pinigus, o vėliau išvalė ir ten atvažiuosį pinigų paimti automobilį. Pagrobta keli šimtai tūkstančių dolerių.

LIETUVIAI KITUR

LIETUVIŲ MENO DIENOS
AUSTRALIJOJE

(E) Praėjusių metų pabaigoje Melbourn mieste, Australijoje, įvyko placios apimties meno dienos. Jos buvo atidarytos gruodžio 26 d. Australijos lietuvių dailininkų darbų paroda. Joje dalyvavo Melbourn, Sydneyje ir Adalaidės lietuvių dailininkai. Tą pačią dieną dar buvo atidarytos vaikų ir foto mėgėjų darbų parodos. Gruodžio 26 d. vakare Sydneyje lietuvių pastatė J. B. Priestley dramą "Inspektoriaus atvyksta". Gruodžio 27 d. įvyko sporto šventė ir tautinių šokių festivalis, gruodžio 28 d. — jaunųjų talentų koncertas. Gruodžio 29 d. įvyko trečioji Australijos lietuvių Dainų Šventė. Joje dalyvavo Melbourn, Adalaidės, Geelongo, Sydneyje ir Newcastle lietuvių chorai. Pagaliau gruodžio 30 d. surengtas literatūros ir dainos vakaras. Čia dalyvavo visa eilė Australijos lietuvių rašytojų ir dainininkų, su P. Andriūsiu, V. Kazoku, J. Zukausku, solistais G. Vasiliauskiene, P. Ruteniu ir kt. Meno Dienos baigtos gruodžio 31 d. Naujųjų Metų baliumi Melbourn miesto rotušės salėje.

LIETUVES ITALŲ
PARODOJE

(E) Nuo 1964 m. gruodžio mėn. pradžios Romoje, Condotti galerijoje, veikė tarptautinė paroda "Kalėdos pasaulyje". Šioje parodoje su Kalėdų mintis išreikšiančiais paveikslais dalyvavo ir dvi lietuviškos menininkės—Sofija Pacevičienė ir Irena Pacevičiūtė. Paroda uždaryta sausio 5 d.

MAIKIO IR TĖVO
KRAITIS

Šie Keleivio skaitytojai, siųsdami prenumeratą, atsiuntė dovanų ir Maikiui su tėvu:

P. Krukonis, N. J., \$15.

Po \$10: J. Dereshkevičienė, New York, N. Y., A. Plavičius, Braintree, Mass.

Po \$5: B. Utenis, Boston, Mass., J. Zitke, Brockton, Mass., A. Padvok, E. St. Louis, Ill., J. Motejaitis, Waukegan, Ill.

Po \$4: A. Ambrozai, Rossland, Conn., J. Bartash, Windsor, Conn., A. Tumas, Montreal, K. Skudzinienė, Bellmore, N. Y., A. Kowatshewsky, Bronx, N. Y., Z. Cilčius, Providence, R. I., J. Komar, E. Detroit, Mich., J. Austin, Fountain, M.

J. Polizie, Wipping, Conn., \$3.50.

Po \$3: M. Bratėnienė, Dorchester, Mass., V. Kalvelis, Ozone Park, N. Y., M. Michailovienė, N. Andover, Mass.

Pozenienė, Edgewater, N. J., \$2.25.

Po \$2: B. Galinis, Dorchester, Mass., W. Mikonis, Rochester, N. Y., M. Knysautienė, Danbury, Conn., A. Kontautas, Chicago, Ill., G. Malesky, Emeiga, Pa., J. Varnauskas, Espanola, Ont., H. Kutelis, Waterbury, Conn., Rose Buches, Denver, Colo., dr. K. Drangelis, Chicago, Ill., B. Sviklienė, Worcester, Mass., F. Lavinskas, Long Island City, N. Y., V. Kuliesius, Kinra, Ont.,

Už auksa nuoširdžiai dėkoja

Keleivio administracija

NEPILIECIAI PRIVALO
REGISTRUOTIS

Primenama, kad per sausio mėnesį kiekvienas JAV gyvenantis nepilietis turi nustatyta forma I-53 pranešti savo adresą Teisingumo departamentui. Formos gaudamos pašte arba imigracijos įstaigoje.

Vaikams iki 14 metų formos surašo tėvai, o šiaip visi kiti jas turi užpildyti patys ir paštu ar imigracijos įstaigai nunešti ir įteikti. Ligonyms, negalintieji tai padaryti, turi prašyti savo giminių ar pažįstamų jiems patarnauti.

Neatlikusieji šios pareigos yra griežtai baudžiami.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

SLA APDRAUDIMAS GERAS, GERESNIO NĖRA. SLA ORGANIZATORIUS KIEKVIENAM LIETUVIUI. AR ŠEIMOS GALVAI, AR VIENGUNGIUI, AR JAUNUOLIUI, TURI GERUS GYVYBĖS DRAUDIMO PATARIMUS. PASIKALBĖJIMAS SU SLA ORGANIZATORIUM JUMS ASMENIŠKAI BUS NAUDINGAS.

KAS NORI ARČIAU PAŽINTI SUSIVIENIJIMĄ LIETUVIŲ AMERIKOJE, TEPARAŠO:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA,

307 WEST 30th STREET,
NEW YORK, N. Y. 10001.

APIE KĄ RAŠO 1965 METŲ

KELEIVIO KALENDORIUS

1965-ųjų metų Keleivio Kalendorius jį užsisakiusiems jau išsiuntinčtas. Bet kas dar nėra jo užsisakęs ir norėtų žinoti, apie ką ir kas tame kalendoriuje rašoma, tiems čia paduodame suglaustą jo turinį. Štai jis:

Astronomijos žinios.

Kalendariumas.

Naujų Metų papročiai.

Vasario 16 Šventė (kaip ji atsirado).

Sunkūs laikai be galo (eilėraštis).

Kas buvo šv. Kazimieras?

Balandžio Pirmą — juokdaryų diena.

Gegužės Pirmą — darbininkų šventė.

Motinos Diena (ką ji reiškia).

Klaikiosios birželio dienos.

Amerikos nepriklausomybės šventė.

Rugpjūtis — Pirmojo pasaulinio karo pradžia.

Minėtinos dienos rugsėjo mėnesį.

Spalis — Amerikos atradimas.

Ką reiškia Kalėdos ir Kūčios?

Mokslininkų nuomonės apie žemės amžių.

Rudens motyvais (eilėraštis).

Lietuviškumo klausimu.

Politinių veiksmų pasitarimas (nuotrauka).

Ar yra skraidančių lėkščių?

Šamoklas susprogdinti Anglijos parlamentą.

Ar turėsime tėviskėlę? (eilėraštis).

Kaip atsirado nežinomojo kareivio kapas?

Vytauto Didžiojo muziejus Kaune (nuotrauka).

Ji nebuvo Ustjanaušienė (apie jos nužudymą).

Kodėl moterys gyvena ilgiau už vyrus?

Kaip Lietuvoje degino "raganas".

Grįžta Amerikos kalakutai (laukiniai).

Kiek Amerikai kaštuoja pavainikiai vaikai.

Trobale pri opes (žemaitiškas eilėraštis).

1710 metų maras Lietuvoje.

Paslėpti turtai.

Naudingi patarimai — kaip rašyti laiškus.

Rašybos ženklai ir skyryba.

Kaip naikinti skruzes.

Kaip sodinti pupeles — binzus.

Kiauliena — pavojinga mėsa.

Išmokime išpūsti nosį.

Etiketas, arba — kaip elgtis prie stalo.

Tomatai, arba pomidorai.

Kaip pasidaryti Bordeaux mišinio kenkėjams naikinti.

Medžiagai ir kitiems dalykams vis brangėjant, buvome priversti kalendoriaus kainą pakelti iki 95 centų. Bet pamatysite, kad jis to vertas. Užsakymus galima siųsti kartu su prenumerata arba ir atskirai.

Adresuoti taip:

"KELEIVIS"

636 BROADWAY

SO. BOSTON, MASS. 02127

Ar turi šitas
knygas?LIETUVOS RESPUBLIKOS
ISTORIJA su spalvotu žemėlapiu, 96 psl., kaina ... \$0.75

LIETUVOS ŽEMĖLAPIS kaina ... \$0.50

NIHILISTAI, 3 veiksmų tragedija, kaina ... \$0.20

GYVULIŲ PROTAS, 212 psl., kaina 75 centai.

DĖL PINIGŲ, 3 veiksmų drama, L. Tolstojus, 62 psl., kaina ... \$0.35

LYTISKOS LIGOS, dr. F. Matulaitis, 24 psl., kaina \$0.25

STABELEDISKA LIETUVA, 32 psl., kaina ... \$0.10

LIETUVOS SOCIALDEMOKRATŲ PARTIJOS PROGRAMINĖS GAIKĖS, 32 psl., kaina 25 centai.

MONOLOGAI IR DEKLAMACIJOS, 96 psl., kaina ... \$0.25

JAUNASIS SOCIALDEMOKRATAS Nr. 4 ir 5, kaina 35 centai

SIELOS BALSAS, J. Szelstoriaus eilėraščiai, 221 psl., kaina ... \$0.75

LSDP FOR LIETUVOS FREEDOM, parašė S. A. Viktoras, 32 psl., kaina 50 centų

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS PINIGAI, Jonas K. Karys, 225 psl., kaina ... \$5.00

ANARCHIZMAS, 29 psl., kaina ... \$0.15

IS DŪMINES LŪSNELES, K. Kraučius eilėraščiai, 124 psl., kaina ... \$1.00

DELKO ŽMOGUI REIKIA GERT IR VALGYT, dr. A. Garmus, 40 psl., kaina \$0.15

KAIP SENOVĖJŲ ŽMONES PERSISTADYDAU SAU ZEME, 28 psl., kaina ... \$0.10

EILĖS IF STRAPSNIAI (Kaip atsirado popiežiai, reumatizmas, Kražių skerdynės ir kt.), 97 psl., kaina ... \$0.25

MATERIALISTISKAS ISTORIJO SUPRATIMAS, 80 psl., kaina ... \$0.29

SLIUBINĖ ISKILMĖ, 1 veiksmo komedija, 29 psl., kaina ... \$0.25

ALKOHOLIS IR KŪDINKIAI, kaina ... \$0.25

DAINOS APIE LAISVĘ, A. Giedraitis, 32 psl., kaina ... \$0.75

VARPAS NR 3-4 (Vincas Kudirkos šimtmetis. Nepriklausoma ir paversta Lietuva ir kt. 59 psl., kaina ... \$2.00

KAS YRA SOCIALIZACIJA, K. Kautsky, 31 psl., kaina 10 centų

Užsakymus su pinigais prašoma siųsti:
PAPARCIO ZIEDAS ir kitos apysakos, A. Antanov, 45 psl., kaina 10 centų

KELEIVIS
636 Broadway
So. Boston 27, Mass.

Iš pavergtos Lietuvos

IR LIETUVAI LAISVĖS NUŠVIS RYTMEČIAI

Lietuvos atstovo J. Kajecko Amerikos Balse užkoduota kalba į Lietuvą Naujųjų 1965 Metų proga.

Mielieji garbingos tėvynės tautiečiai,

Palydime senuosius 1964 metus. Su jais užsibaigė Donelaičio metai, kuriuos taip didingai Amerikoje paminėjome. Jie buvo minimi ir Lietuvoje. Mes ypatingai atkreipėme dėmesį į Donelaičio ilgesį tos mūsų tautos galybės, "kai lietuvninkės dar vokiškus žodžius ištarti negalėjo". Mes irgi ilgimės tų laikų, kada lietuviai tėvynėje slavų žodžių ištarti nemokėjo ir nereikėjo. Dabar Lietuvos sostinėje didžiuoju skamba nebe Birutės daina ir kalba. Su ateinančiais metais mes linkime, kad lietuvių kalba užimtų vyraujančią vietą savajame krašte.

Užbaigėme minėti šimtmetį nuo to laiko, "kai... tautos sūnūs vergijos rūmo pančius griovė" (P. Babickas). Tie metai atnešė 40 metų trukusią naktį, kada "nei žodžio, nei rašto neleidė erelis suspaudęs sparnais" (Maironis).

Audrų ir tautos kančios metais nepalaužiama viltis buvo ir tebėra kelrodis į geresnę, laisvesnę tautos ateitį. Vilties receptas tinka ir šiems laikams, "nes kaip begyvent ir kentėt be vilties?" Viltis prikėlė Izraelio valstybę, viltis prikėlė Afrikos žemyno tautas. Viltimi gyveno Basanavičius, Kudirka ir eilė kitų. Šviesesnės ateities viltimi gyvenkime ir mes. Kas netenka vilties, tas pats savo rankomis ką statė — sugriaua.

Besibaigiant Donelaičio metai priminė ir Simano Daukanto mirties šimtmetį. Jo siekimai tebegyvi lietuvių tautoje. Daukantas smerkė tuos, kurie jo tautiečiams būdžia užkūrė. Jis ragino išlaikyti savąją kalbą ir savąjį būdą.

Praeiti metai buvo tautai nuostolingi. Netekome prel. K. Šaušio bei Stepono Kairio — Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarų. Gen. Konsulo J. Budrio — Klaipėdos išvaduotojo, bei dr. A. Trimako — Vliko pirmininko. Tas spragas tenka užpildyti naujom jėgom. Vietoj audros išversto stulpo, anot Kudirkos, tenka tuoj kitą statyti.

Steponas Kairys yra pareiškęs, kad rungtynės "laimės ne ginklai, bet... laisvę pamilęs žmogus". (Naujieji, 1964. XII. 17.).

Anot prezidento Johnsono, "istorija Rytų Europos žygiuoja didesnės laisvės kryptimi", t. y. Lietuvai patogiai kryptimi, nes laisvė lietuvių tautos ir alfa ir omega.

Naujųjų Metų proga giliai nuosirdžiai sveikinu mūsų tautiečius tėvynėje. Tikėkimės, Naujieji Metai atneš naujų prosvaitų, kada dargi Afrikos tautos "išpančiotos gyvuoją plačiai". Tikėkimės, kad didžiai laisvės ir nepriklausomybės mėgėjai Lietuvai irgi "lemtas ne kitas likimas. Ir Lietuvai laisvės nušvis rytmečiai". Tai mano giliai nuosirdus tautiečiams ir sveikinimas ir linkėjimas.

Savinasi Donelaitį

(E) "Literatūra ir Menas" (nr. 50) paskelbė V. Kazakevičiaus straipsnį "K. Donelaitis ir nacionalistų bizonis užjūryje". Autorius daro išvadą, kad užjūryje norima Donelaitį pasisavinti, o jis priklausęs "tarybiniai lietuvių liaudžiai ir viso pasaulio pažangioms jėgoms". Straipsnyje cituojami ar puolami Vakaruose apie Donelaitį rašę J. Aistis, B. Babrauskas, dr. J. Grinius, B. Raila, St. Santvaras, Stp. Vyckintas.

Naujas dirigentas

Praėjusių metų gruodžio 15 d. pirmą kartą Vilniuje simfoniniam orkestrui dirigavo Saulius Sondeckis. Jis žinomas ir už Lietuvos ribų kaip kamerinių orkestrų vadovas, vienas entuziausių gausių jaunosios muzikų kartos atstovų, talentingas kamerinės klasikinės ir lietuvių tarybinės muzikos populiarintojas.

Taip jį apibūdina valstybinės filharmonijos dirigentė M. Dvarionaitė.

Pirmoji Kalėdų diena — darbo diena

(E) Sovietijoje pirmąją Kalėdų dieną, gruodžio 25 d., buvo dirbama. Tačiau antroji diena buvo nedarbo diena, nes sekmadienio poilsis buvo atkeltas į šeštadienį.

AR SOVIETIJOS VYRAI MUŠA ŽMONAS?

Wareno komisijos, kuri tyrinėjo prez. Kenedy nužudymo aplinkybes, narys Russel, demokratas iš Georgijos, klausinėdamas Kenedy žudiko Oswald žoną Mariną (rusę), be kita ko, paklausė, ar Sovietų Sąjungoje vyrai muša žmonas.

Marina atsakė: "Sovietiniai vyrai dažnai muša savo žmonas. Tai paprastas reiškinys Sovietų Sąjungoje. Todėl aš ir bijojau ištėkti už sovietinio vyro."

Į klausimą, kaip jie muša — rankomis ar kokiais daiktais, Marina atsakė nežinanti, nes tas klausimas jos nedomina.

Kaip jie atsisveikino su prof. Steponu Kairiu

(Tęsinys)

INZ. A. NOVICKIO
N KALBA

Mielieji šio liūdno įvykio dalyviai,

Mes esame istorinio vyksmo liudininkai: iš gyvųjų tarpo greitai tempu išeina amžinybės kovotojai, kurie atkūrė Nepriklausomą Lietuvą. Jų tarpe velionis profesorius inžinierius Kairys, kuris, kaip vienas Nepriklausomybės Akto signataras, tą aktą ne tik pasirašė, bet jo tekstą savo ranka taisė ir davė kryptį atskuriantis Lietuvos konstitucinei struktūrai.

gus — darbų organizatorius. Jis buvo veiksmo žmogus.

Atsidūręs tremtyje, jis niekad nesėdėjo be darbo: jis planavo, kaip derėtų Lietuvą atstatyti, tuo tikslu 1948 m. suredavo rinktinį leidinį "Lietuvos ūkio atstatymas", išspausdintą Vokietijos tremtyje tais pačiais metais. Jis rašė atsiminimus.

Jojo statybos darbų padariniais ir šiandien naudojasi Vilniaus, Kauno, Šiaulių ir kitų Lietuvos miestų gyventojai — ir dar ilgai naudosis: t. y. vandentiekis ir kanalizacija.

Velionį prof. Kairį mes, inžinieriai, laikome Lietuvos sanitarinės technikos tėvu-kūreju. Vilniuje inž. St. Kairys statė kanalizaciją. Kaunui jis parūpino gero vandens ir pastatydino sudėtingą kanalizacijos tinklą, pakeldamas nuskurusią laikinąją sostinę į europinio miesto padėtį.

Profesorius Vytautas Didžiojo Universitete, jis paruošė kvalifikuotus inžinierius specialistus, kurie, jo vadovaujami, sekė Kauno pavyzdį: Šiauliai, Panevėžys, Ukmergė, Alytus ir kiti miestai vijosi Kauną.

Kaip šios srities specialistas jis buvo aukščiausios rūšies. Netgi rusai, kurie, okupavę Lietuvą, galvojo turėsią mus mokytį šiose srityse, atvažiavę į Lietuvą, ir suipažinę su prof. Kairio darbais, pripažino, kad "kai jūs turite tokį specialistą, kaip prof. Kairys, tai mums nėra čia kas daryti". (Inž. Bogoliubovo žodžiai).

Savo dalyką universitete jis dėstė taip vaizdžiai ir lontoje braižė iš rankos taip tiksliai, jog atrodė kaip išspausdinta. Jojo padarytus lontoje brėžinius būdavo gaila nutrinti paskaitai pasibaigus. Savo dėstomą dalyką jis išleido 500 puslapių kapitaliniu veikalu, pavadintu "Miestų kanalizacija".

Iš viso, jis puikiai valdė plunksną, kaip rodo jo du atsiminimų tomai: "Lietuva budo" ir "Tau, Lietuva".

Jis buvo preciziškas visuose darbo srityse ir iš bendradarbių to paties reikalavo. Reikėjo matyti jo vykdomos kanalizacijos darbus Kaune: jis išmokė eilinius lietuvių darbininkus — padarė juos meistrais, kurie iš plytų mūrijo tokius sudėtingus skliautus, kurie prilygsta Šv. Onos bažnyčios šedevrams. Deja, prof. Kairio šedevrai yra požemiuose. Nedaug kas juos pastebėjo, kol dar būdavo neužkastieji po žeme. Velionis nesitenkino projektavimo darbu kabinete: jis kiekvieną savo projektą sekė, prižiūrėjo vietoje.

Prof. Kairys, kaip tauri asmenybė, naudojosi dideliu autoritetu visuose lietuvių sluoksniuose. Užtenka tik prisiminti jo 80 metų amžiaus sukakties minėjimą Baltijos Laisvės Namuose. Daug įspūdingų sveikinimų jis tada susilaukė. Ir tai buvo ne panegirika.

Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjunga neteko savo garbės nario, didelio statytojo tiek politikos srityje, tiek technikos darbuose.

Mes atsisveikiname su su dvasios didžiu. Jis mirė, tačiau jo darbai niekad neišnyks, kol lietuvių gyvens.

KO MES NETEKOME

Steponą Kairį pažinojau virš 30 metų, tam tikrą laiką jį matyčiau kasdien, bet arčiausia pažinau per pastaruosius keliolika metų, kai mus skyrė platus Atlanto vandenynas. Per tą laiką mačiau tą neįsamią energiją ir iniciatyvą šaltini, kuris be paliovos stūmė Lietuvos laisvinimo bylą pirmyn.

Steponas Kairys, kai dar buvo sveikas, kelis kartus lankėsi Bostone savo čia spausdinamos knygos "Lietuva budo" ir kitais reikalais. Tomis progomis jis visuomet būdavo ir savo jaunystės draugo ir bendrą politinių kovų dalyvio inž. Vlado Sirutavičiaus namų svečias. Kairėje Steponas Kairys, vidury Vladas Sirutavičius, dešinėje Irena Sirutavičienė.

Ne paslaptis, kad šiuo laikotarpiu pasaulio įvykiai vystosi tokia kryptimi, kuri jo vadovaujama demokratinio socializmo partijai duoda daugiausia galimybių pasireikšti politinėje kovoje dėl Lietuvos laisvės. Jis tą gerai suprato ir ligi paskutinio atodūso galvojo ir dirbo, kad tos galimybės būtų išnaudotos.

Dar prieš mėnesius, jau nevisai gerai jausdamasis, jis prisidėjo labai drąsiais pasiūlymais prie Lietuvos Socialdemokratų Partijos programos artimiausiam laikotarpiui ruošimo. Jis visada sugebėjo realiai žiūrėti į esamą padėtį ir daryti tinkamas išvadas, todėl jo numonė visų buvo aukštai vertinama.

Jis buvo žinomas ir gerbiamas ne tik lietuvių tarpe. Jam jau negalint dalyvauti tarptautiniuose pasitarimuose, kitų tautų politiniai veikėjai, ypatingai socialistai, visuomet su didele pagarba minėjo jo vardą.

Stepono Kairio asmenyje mes netekome didelio žmogaus, nepalaužiamo kovotojo dėl Lietuvos darbo žmonių gerovės ir Lietuvos laisvės.

J. Vilčinskas
Londonas, D. Britanija.

ALIAS PHILADELPHIJOS SKYRIUS

Pasaulio ir Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos garbės nariui, Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo akto signatarui, įžymiam inžinieriui, gabiam ir didelio masto visuomenininkui bei valstybininkui, mūsų brangiam lietuvių tautos laisvės ir kultūros puoselėtoju, profesoriui Steponui Kairiui amžinatvėn atsiskyrus, Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos Philadelphijos skyriaus nariai, skaudžiai sujaudinti, netekę galingo lietuvių tautos siekimo ir valstybinės gyvatos ramsčio, liūdi drauge su visais tėvynės sūnėmis ir reikią gilia užuojautą velionies giminėms — gerbiamam profesoriui Jonui Puzinui, Juozui Petniui bei jų šeimoms ir visiems velionies artimiesiems.

Velionies atminimui atžymėti vietoje greit vystančių gėlių aukojame Vasario 16-sios gimnazijai \$25.00.

Nuliūdę

ALIAS Philadelphijos sk. narių vardu
Gediminas Dragunevičius, sekretorius

Vytautas Ramūnas, išdininkas

SOCIALISTAI APIE STEPONĄ KAIRĮ

J. Vilčinskas iš Londono praneša, kad sužinojęs apie Stepono Kairio mirtį Socialistų Internacionalo sekretorius Aibert Carthy ir Socialistų Unijos sekretorius Vilim Bernard atsiuntė užuojautos laiškus.

Socialistų Unijos sekretorius, be to, išsiuntinėjo aplinkraščių, kuriame aprašo Stepono Kairio nuopelnus Lietuvai ir demokratiniams socializmo sąjūdžiams. Panašus nekrologas jis išspausdintas unijos leidžiamame Socialist Internacionale Informacion sausio mėnesio laidoje.

Pabėgėliai iš Wamba, Konge, kur siaučia sukilėliai. Jiems grėsė mirtis.

PRIEŠ KĄ VLIKAS KOVOJA?

Laisvė rašo:

"Menševikai iš "Naujieji ir "Keleivio" bando įkalbėti svietui, kad VLIKAS buvęs 1943 metais sudarytas kovai prieš nacius, kurie turėjo Lietuvą okupavę ir ją nio-kojo. Ir giria velionį St. Kairį, kad jis buvęs vienas iš to komiteto sudarymo vadų.

"Bet čia didelis melas. VLIKAS ("Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas") buvo sudarytas kaip tik priešingam tikslui. Jo kūrėjai bijojo, kad, naciams karą prakūšus ir juos išmusus iš Lietuvos, Lietuvos liaudis atsteigs tarybinę santvarką. Taigi jų tas VLIKAS tikrenybėje buvo sudarytas pagelbėti naciams".

Kaip matome, nepataisoma Laisvės melagali ištikimai laikosi Lenino principų, kuris sakė — meluok, meluok nesustodamas, galų gale žmonės patikės. Ir šiuo atveju jie žino, kad Vlika naciai persekiojo, kad jo narių dalis buvo suimta, o tik kitų nepavyko išaiškinti. O jeigu Vlikas būtų buvęs sudarytas naciams pagelbėti, tai ar naciai būtų jį persekioję?

Vlikas buvo sukurtas kovai prieš visokią plauko okupantus. Jam buvo ir yra vietiek, ar tas okupantas atėjo iš Maskvos, ar iš Berlyno. Tai žino ir Laisvės redaktoriai, bet jiems ir šiuo atveju tiesa visiškai nerūpi.

JEIGU NE TARYBINĖS ARMIJOS PERGALE...

Tokia antraštė Vilniuje einanti "Tiesa" išspausdino ilgą A. Lukausko straipsnį, kurį kiek sutrumpinusi persispausdino ir čikagiskė Vilnis. Tas straipsnis šitaip baigiamas:

"Ir lietuvių tauta, išvengusi hitlerinų duobkasių, amžinai bus dėkinga savo išvaduotojams".

Vilnis nuo savęs pridėda:

"Niekados neužmirškime, kad lietuviai fašistai dirbo tiems lietuvių tautos naikintojams, tiems hitleriniams budeliams, ir kad nemažai jų atbėgė Amerikon nuslėpdami savo piktadarysčius ir veikia prieš Tarybų Lietuvą skleidžiami melus..

"Turime veikti, kad jie būtų sugrąžinti Lietuvos teismui už jų piktadarysčius ten".

Vadinasi, ir mūsų laikais komunistai ragina dėkoti tiems, kurie, išvarę iš Lietuvos vokiečius, patys atsidėjo ant mūsų žmonių sprando ir juos iki šios dienos tebeengia. Jei raudonoji armija būtų Lietuvą išvadavusi ir

is jos pasitraukusi, palikdama patiemis lietuviams laisvą savo gyvenimą tvarkyti, būtų kita kalba, tada būtų galima jai ir dėkoti. O dabar Lietuvai tas pat, ar ją spaudė rudmarškiniai nacių batus, ar raudonojo komunistinio enkavedisto koja.

Be to, mes taip pat turėtume neužmiršti, kad čia pat gyvenantieji enkavedistų talkininkai dar ir dabar tebedirba lietuvių tautos naikintojams — komunistiniams budeliams. Kada jų piktadarysčius bus padarytas galas?

VAKAR PRAKEIKTAS, ŠIANDIEN GERBIAMAS

Taip yra Sovietijoje. Kiek ten "tėvo ir mokytojo" Stalino laikais nekaltų žmonių buvo nugalabyta, kėlėjmuose kankinta, o vėliau buvo paskelbta, kad jie buvo nekalti! Net ištisos tautos buvo paskelbtos nusikalčiusios ir ištremtos iš savo gyveramųjų vietų į Sibirą. Tai Krimo totoriai, kelios Kaukazo tautelės ir Pavolgio vokiečiai.

Prieš 8 metus ta dėmė nuo tautų nuimta, išskyrus vokiečius, ir tai viešai paskelbta. Faktiškai ir vokiečiai nebelaikyti nusikaltėliais, bet vyriausybės nutarimas tuo reikalu tepadarytas tik praėjusių metų rugpjūčio mėnes. ir tepaskelbtas tik šiomis dienomis.

Dabar paskelbta, kad Pavolgio vokiečiai buvo neteisčiai kaltinami bendradarbiavę su nacijs. Jie giriami, kad attingai padėdą "kurti komunizma".

Bet į Pavolgį vokiečiai negrąžinami, jiems liepta pasilikti ten, kur jie buvo ištremti.

"FLORIDOS LIETUVIAI"

Tai Floridos lietuvių paveikluotas laikraštis, eina nuo 1960 metų. Leidėjai — Anelė Zabukas ir Petras Počius, 3031 54th St., S. Gulfport, Fla. Redaguoja Edvardas Karnėnas, 1118 Rutherford Rd., Cleveland Hts., Ohio, 44112. Bendradarbiauja: dr. D. Jasaitis, K. S. Karpis, K. Kodatienė, J. Narūnė, E. Verbela, F. Šeštokas, W. J. Jurgėlas, J. Juodis ir kt. Laikraštis vaizduoja Floridos lietuvių gyvenimą, atsiliepia į aktualius lietuvių išeivijos visuomeninius reikalus, duoda reikalingų žinių vasarotojams Floridoje. Nuo 1964 m. sausio mėn. spausdinamas Vilties spaustuveje Clevelande. Prenumerata metams \$2.50.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMUS VEDA
STASYS MICHELSONAS

— Maiki, aš turiu bėdos.
— O kas atsitiko?
— Nežinau, Maiki, nei kaip išvirozyt. Ar tai bus koks atsitikimas, ar tik pamokslas tai jau tu pats išfigieriūk. Aš tik noriu tavo rodos.

— Bet koks gi reikalas?
— Nu, vot, trumpai pasakius, aš gavau mokslišką gromatą nuo leidės, kurios visai nepažįstu. Pirmas jos vardas yra Stasė. Taigi, kaip matyti iš tokio vardo, tai turi būti nepaprasta asaba.

— O ką ji rašo?
— Gromata prasideda moksliškai. Maiki, Sako, gyvenimas negali stovėti vietoje. Taigi, sako, ir tu nevaikščiok vis tuo pačiu keliu pas Zadrką. Sako, pas jį nėra nieko naujo, todėl patrauk keliais. O kelių šioj asarų pakalnėj yra daug ir visokių. Vot, sako, kodėl nepatrajini į politiką? Ji rokuoja, kad aš geras generolas, todėl galėčiau gauti gerą pleišą valdžioje. Taigi, pasakyk, kaip tu apie tai rokuoji?

— O kaip pats tėvas manai?

— Aš, Maiki, rokuoju, kad jos patarimas man eiti į aukštesnę valdžią yra labai geras, tik iškada, kad ji neparašė man tos gromatos anksčiau. Dabar prezidento rinkimai jau praėjo, tai aš tik į policmanus galėčiau stoti, ale tai pavojingas džiabas. Su bomais muštis aš nenoriu. Aš norėčiau būti prezidentu.

— Kokiu prezidentu?

— Amerikos prezidentu.

— Nedaryk juokų, tėve.

— Kodėl tu rokuoji, kad tai juokai?

— Kaipgi ne juokai? Nori būti Amerikos prezidentu, o užmiršti, kad nemoki savo pavardės pasirašyti.

— Maiki, aš turiu gerą galvą galiu greitai išmokti.

— Bet tai dar ne viskas, tėve. Žinok, kad Amerikos

prezidentas yra renkamas iš didžiųjų partijų statomų kandidatų ir kad tie kandidatai būna nominuojami ne iš paprastų žmonių, bet iš žymiųjų senatorių bei gubernatorių. Pagaliau, rinkimų kampanijai reikia milijonų dolerių ir reikalinga stipri ir vininga organizacija. Pereituose prezidento rinkimuose senatorius Goldwateris tokių sąlygų neturėjo, senį vadai savo partiją sudemoralizavo, ir jis rinkimus pralaimėjo, nors surinko 26 ir pusę milijono balsų. O kiek balsų tėvas galėtum surinkti?

— Maiki, tu per daug manęs negąsdink. Atsimink, kad Goldwateris yra republikonas, o aš demokratas.

— Tai kas, kad demokratas?

— Demokratai, Maiki, stebuklus politikoje daro. Juk tu žinai, kad vienas jų šteitavo seimo atstovas Bostone pavogė apie tūkstantį dolerių valdžios pinigų ir buvo už tai nusūdytas dželton. Bet kai atėjo nauji rinkimai, demokratai ir vėl išrinko jį savo atstovu; o kai išrinko, tai ir iš dželos išleido. Ir dabar ruošiasi ištrinti iš knygų visą jo vagystę ir dželą, kad nebūtų jokio rekordo. Padarys jį eystą, kaip nekaltą avinėlį. Ir jam nereikia jokių milijonų rinkimų kampanijai, užteko to, kad priklauso gerai, teisingai partijai.

— Bet tėvo toji partija neišrinktų.

— Nu, tai grįžkim prie gromatos, kur Stasė nurodo man kitą kelią Zadrkai apilenkti. Sako, jeigu nenori užsiimti politika, tai pasuk į meilės rojų... patrauk apsiženyti. Ji rokuoja, kad yra daug senų leidžių, kurių širdys išalkusios meilės ir karšti glėbiai laukia vyrų... Nors tu, Maiki, apie tokį biznį nedaug nusimanai, ale vistiek pasakyk, ką tu mislytum, jeigu aš apsiženyčiau?

— Pasveikinčiau.

— Nu, tai denkiu už gerą žodį. Dabar aš pradėsiu mis-

Didžioji išdavystė Korėjoj

Gen. Douglas McArthur, kuris vadovavo Korėjos karui prieš komunistus, dabar jau yra miręs, bet prieš mirdamas jis davė vienam laikraštininkui slaptą pareiškimą, kad Kinijos komunistai įsijungė į tą karą tik po to, kai gavo iš Anglijos užtikrinimą, kad Washingtonas surišias jam (McArthurui) rankas, ir jis negalėsias jiems priešintis.

Laikraštininkas, kuriam tas pareiškinys yra paliktas, yra Jim Lucas, Scripps-Howardo laikraščio atstovas. Tai buvo 1954 metais, tačiau McArthuras prašė, kad jo pareiškinys nebūtų viešai skelbiamas, kol jis bus gyvas.

Ir Lucas paskelbė tą skandalingą tik tada, kai McArthur buvo jau miręs.

Pareiškime sakoma, kad gen. McArthur per Korėjos karą turėjęs komunistus "savo saujoje" ir būtų juos lengvai sutriuškinęs, jeigu jo nebūtų sulaukę nuolatiniai Washingtono trukdymai ir Anglijos išdavystė.

Anglijos elgesį jis vadina "didžiąja išdavyste", kuriai panašios jis nežinais visoje karų istorijoje.

Kiekvienas jo pranešimas Washingtonui ir kiekvienas Washingtono pranešimas, siųstas jam, visų pirma būdavo mūsiesio State Departmento parocomas Anglijos ambasada Washingtono, o ši tuoju informuodavo apie tai Londoną; gi Londonas ant tų pėdų viską pranešdavo per sovietų ambasada arba per Indiją — Kinijos komunistams.

Tokiu būdu Kinijos komunistai visada iš anksto sužinodavo kiekvieną žingsnį, kurį McArthuras Korėjoje planuodavo.

Kaip žinome, karą pradėjo tenai vietiniai šiaurės Korėjos komunistai. Jie pirmutiniai pradėjo puolimą. Bet gudriai manevruodamas, McArthuras visus juos apsupo ir suėmė, iš viso 100,000 raudonųjų korėjiečių.

Karas atrodė pabaigtas, ir prezidentas Trumanas nukrito į Wake salą pasveikinti McArthurą. Tai buvo 1950 metų spalio mėnesį. Ta proga McArthuras ir pasakė Trumanui:

"Karas jau baigtas. Visa komunistų armija sumta, o daugiau jėgų jie neturi. Tačiau prieš mus gali pakilti Kinijos komunistai. Jeigu jie pradėtų prieš mus karą, aš leisčiau jiems persikelti per Yalu upę į Korėją. Tada aš sunaikinčiau jų užnugarį tiltus per upę, nukirsčiau jų susisiekimą su Kinijos žemynu, kad jie nebegalėtų

lyt, kur susirasti sau gerą prisiegtį, kad būtų bagota ir nepikta.

— O Zadrkos jau išsizadėsi?

— Ne, Maiki, to tai aš negaliu padaryti. Jis yra geras mano frentas, dažnai abudu išsigeriam, tai ir jam būtų markatna be manęs, ir man be jo.

gauti nei amunicijos, nei maisto, nei kitokios pagalbos. Leisčiau jiems porą savaitių pabadauti, o paskui visus sunaikinčiau".

Dabar paskelbtas McArthur pareiškinys sako, kad šitą Trumanui išdėstytą jo strategiją Washingtonas tuoju parodė Anglijos ambasada, ši raportavusi apie tai Londonui, o Londono vyriausybė — Kinijos komunistams, paaiškindama, kad McArthuras negalėsias savo plano įvykdyti, nes Washingtonas surišias jam rankas.

Gavę tokį užtikrinimą, Kinijos komunistai tuoju ir pradėjo keltis per Yalu upę į Korėją. Permetę apie 75,000 "savanorių" pavadintų kareivių ir prigabėję karą medžiagos, jie pradėjo puolimą. O kai McArthuras užsispyrė sprogdinti Yalu upės tiltus, prezidentas Trumanas pašalino jį iš vadovybės.

Manoma, kad tai buvo Valstybės Departamento sekretoriaus Atchesono politika. Jis buvo stiprus anglofilas ir turėjo Trumaną savo įtakoje.

Istojus į Korėjos karą Kirijai, tas karas tęsėsi dar trejus metus 32 dienas ir 5 valandas, kol buvo pasirašyta paliaubų sutartis.

Kova su Kinijos komunis-

tais buvo labai žiauri, iš abiejų pusių žuvo apie 2,500,000 gyvybių — kariškių ir civilių. Iš amerikiečių pusės tas karas pareikalavo 157,530 aukų.

Pietų Korėja neteko iš viso 843,572 kareivių ir civilių.

Šiamės (komunistų) Korėja prarado 520,000 žmonių.

Kinijos komunistų nuostoliai užmuštais ir sužeistais siekė netoli milijono, būtent 945,000.

Oficialiai Korėjos karą prieš komunistus vedė ne pati Amerika, bet Jungtinių Tautų organizacija, būtent 14 jai priklausančių valstybių. Bet nedaug jos tesvėrė, ir taip pat nedideli jų buvo nuostoliai — 15,000 užmuštais ir sužeistais.

Sunkiausią to karo našta nešė Amerika. Ji davė maisto, ginklų, pinigų ir daugiausia kareivių.

Formaliai kare dalyvavo ir Anglija su saujele savo žmonių, bet tuo pačiu laiku jos laivais gabeno Kinijos komunistams karo medžiagą ir darė kitokį biznį.

Ar tai išdavystė?

Amerikos generolas McArthur pasakė: Yes!

Tai kodėl ji taip elgėsi? Nejaugi komunistinė Kinija jai artimesnė negu Amerika?

Gal ir ne artimesnė, bet labai reikalinga. Jai labai

reikalinga Kinijos rinka, kad turėtų kur savo gaminius parduoti. Anglija yra pramonės kraštas. Be biznio ji negali egzistuoti. Kai gaminių nėra kur parduoti, tai fabrikai neturi darbininkam darbo. Amerikai daug parduoti ji negali, nes ir čia kapitalizmas jau peraugęs, ir čia keli milijonai žmonių neturi darbo. Todėl Anglija yra priversta ieškoti biznio Kinijoje. Ir todėl ji buvo labai priešinga, kad Korėjos karas būtų plečiamas į Kiniją.

Žiūrint iš šito taško, Anglijos "išdavystė" gal ir būtų galima pateisinti..

S. Michelsonas

FORDO FONDAS JAU AUKOJO 2 BILIONUS

Fordo fondas pradėjo veikti 1936 metais ir nuo to laiko iki šiol jis įvairioms kultūros ir šalpos organizacijoms jau yra paaukojęs per 150 mil. dolerių.

Fondas dar turi apie pus-trčio biliono dolerių, jo kasmetinės pajamos yra apie 150 mil. dolerių.

PASAKIŠKAS PELNAS

Amerikos telefonų ir telegramų bendrovė baigė 1964 metus su vieno biliono ir 700 milijonų dolerių pelnu.

General Motors bendrovė per 9 mėnesius turėjo pelno vieną bilioną ir 36 milijonus dolerių.

Sitap atrodo Rijo, Meksikoje, ką tik pastatyta kataikų bažnyčia, kurios sto gas įgriuvo pamaldų metu; žuvo daugiau kaip 60 žmonių. Griuvėsiuose ieškoma, ar nebus dar kas likęs palaidotas.

KAS GI YRA TAS MURKLYS?

Murklys yra neturtingos ūkininkės Daugienės įnamis—apsukrus katinas. Daugienė turi ir daugiau visokių įnamių—žvirblių, pelių, žiurkių. Ji turi šunį, jos kiemą kasdien lanko ir varna. Našlės Daugienės kieme ir jos mažame ūkelyje vyksta karas, sudaromas kariškos sąjungos, silpni jungiasi prieš stiprų, diplomatai ieško taktininkų, kai kurie gyviai laikosi neutraliai, o stipresnis laimi, nors ir jam tenka priešų dantų ir aštrių snapų paragauti.

Murklys yra rašytojo A. Giedriaus apysaka jauniems skaitytojams. Bet ir suaugę neapsiriks pasiskaitę tos apysakos. Jos kalba graži, pasakojimas sklandus, ir visa apysaka dailininko Viktoro Simankevičiaus gausiai iliustruota. Tai gera dovana Kalėdų proga jauniems gimnazičiams ir pažįstamiems. Apysakos kaina \$1.80 su persiuntimu.

Užsakymus ir pinigus prašom siųsti šiuo adresu:

"KELEIVIS"

636 E. Broadway — So Boston 27, Mass.

Ar skaitei šias knygas?

VIENISO ZMOGAUS GYVENIMAS (Juozo Adomaičio-Dėdės Šerno gyvenimo bruožai), parašė Antanas Rūkas, 206 psl., kaina \$2.00.

LIETUVIAIS ESAME MES GIMĘ, lietuvių dainynas, 100 dainų su gaidom dainavimui ir pianinui, sudarė Juozas Zilevičius, kaina \$4.50.

GYVENIMO VINGIAIS, dr. Paulinos Kalvaitytės-Karvelienės įdomūs atsiminimai, 360 psl., kaina \$3.50.

PLAUK, MANO LAIVELI, Petro Segato eilėraščiai, 111 psl., kaina... \$2.00.

SVENTADIENIS UŽ MIEŠTO, Mariaus Katiliškio 17 novelių, kaina \$5.00, na \$6.00.

MINDAUGO NUZUDYMAS, Juozo Kralikausko premijuotas romanas, 246 psl., kaina \$3.

VYNUOGĖS IR KAKTUSAI, Julijos Švabaitės eilėraščių rinkinys, 96 psl., kaina \$2.00.

SIDABRINĖS KAMANOS, Kazio Bradūno eilėraščių premijuotas rinkinys, 94 psl., kaina \$2.

AUKOS TAURĖ, Stasio Santvaro 5-ji eilėraščių knyga, 150 puslapių, gražiai įrėsta, kaina... \$2.50.

KATRYNA, Sally Salmien, garsios švedų rašytojos romanas, 291 psl., kaina \$3.00.

PANEVĖŽYS, didžiausia knyga apie tą miestą ir apylinkę, 430 psl., kaina \$6.50.

RUDENS SAPNAI, Kotrynos Grigaitytės eilėraščiai, premijuota knyga, 80 psl., kaina \$2.00.

LIETUVIŲ ISEIVIJA AMERIKOJE, St. Michelsono vaizdžiai parašyta šio krašto lietuvių istorija, 500 puslapių, kaina minkštai viršeliais \$4.00, o kietais \$5.00.

ATSIMINIMAI APIE JUOŽĄ LIUDŽIŲ, parašė Petronėlė Liudžiuvienė, 88 psl., kaina \$1.00.

RASTAI — STRAIPSNIAI, ATSIMINIMAI, parašė Juozas Liudžius, 246 puslapiai, kaina... \$3.00.

MURKLYS, A. Giedriaus graži apysaka jauniui, 130 psl., kaina... \$1.80.

VIENISI MEDŽIAI, romanas, parašė Aloyzas Baronas, 117 psl., kaina \$1.50.

NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ STATANT, Rapolo Skipičio atsiminimai, 440 psl., kaina... \$5.00.

TCZU KLUBAS, Antano Tulio 11 novelių, 196 psl., kaina... \$3.00.

ANGLŲ KALBOS GRAMATIKA, 215 psl., kietai viršeliai kaina... \$3.50.

VEIDU PRIE ŽEMES, parašė Kotryną aGrigaitytę, 13 novelių, 204 psl., kaina \$2.00.

Tas knygas galima gauti Keleivio administracijoje: So. Boston 27, Mass. 436 E. Broadway,

7ODYNAI

Keleivių administracijoje galite gauti šiuos kiekvienam reikalingus žodynus:

Anglų-lietuvių kalbos žodynas, V. Baravyko, 368 psl., apie 20,000 žodžių, kaina... \$4.00.

Anglų-lietuvių kalbos žodynas, V. Baravyko, apie 30,000 žodžių, 583 puslapiai, kaina... \$6.00.

Lietuvių-anglų kalbų žodynas, redagavo Karsavinaitė ir Šlapoberskis, apie 27,000 žodžių, 511 psl., kaina... \$5.00.

Lietuviškai angliškai žodynas, Viliaus Peteraičio, II laida, daugiau kaip 30,000 žodžių, 586 psl., kaina \$7.00.

Dabartinės lietuvių kalbos žodynas, redagavo prof. J. Balčikonis ir kt., yra apie 45,000 žodžių, 990 psl., kaina... \$12.00.

MOTERŲ SKYRIUS

IG. K.

Šv. Jonas išgelbėjo

(Iš atsiminimų)

Stoupelečiui pavyko išsisaugoti. Bet vyrai buvo įnirtę jį pagauti, kad į rekrutus pristatytų.

Rekrutai buvo Lietuvoje įvesti 1794 metais lapkričio mėnesio 1 dieną nui 200 "dūšių" po vieną žmogų.

Mat, iki 1874 metų sausio mėn. 1 d. kariuomenės reikalas buvo visuomenės reikalas. Atseit, pati visuomenė, ar bendruomenė, turėjo pristatyti į kariuomenę skirtą skaičių vyrų. Kas ta bendruomenė? Valsčius buvo padalytas į kelias bendruomenes. Pavyzdžiui, Zarėnų valsčiaus į vieną bendruomenę buvo skirti šie kaimai: Užpeliai, Sendvariai, Kungiai, Paminiečiai, Purvaičiai, Zvirzdaliai. Didesnieji miesteliai turėjo žydų bendruomenes. Taigi, tokioms bendruomenėms buvo paskirtas tam tikras skaičius vyrų pristatyti į kariuomenę, į rekrutus. Bendruomenė — turį balsą vyrai ūkininkai. Vyrai turėjo iš savo tarpo išrinkti reikiama amžiaus sveiką vyrą ir pristatyti jį į apskritį. Kodėl parinkdavo tą ar kitą jaunuolį, tai čia vyrų reikalas. Kartais imdavo kokį išdykėlį nesuvaldomą, tinginį, neklauzdą, kartais, kai šeimoje būdavo daug sūnų, kartais ant tėvų turėjo pyktį kuris vyras.

Toks karys pradžioje, po Lietuvos-Lenkijos padalinimo (1795) turėjo tarnauti iki gyvos galvos. Paskui, prie Mikalojaus pirmojo, tas laikas buvo sutrumpintas iki 25 metų. Taip ir vadinosi "mikalojaus kareivis".

Ištarnavę tą laiką daugiau nebegrįždavo namo, — ir ką jis po tiek laiko namie beras, — gaudavo ar ugniagesiuose, ar policijoje tarnybą, ar prie geležinkelio...

Tad tais metais vyrai buvo nutarę iš savo tarpo į rekrutus atiduoti Stoupele. Apstojo ieškoti sodyboje. Taigi, tikra medžioklė. Jaunesnis bėga, senesnieji įkandin vejasi. Tai taip iš "Tobolsko" (taip vadino Stoupeleio sodybą: mat, ta sodyba anoj pusėj baudžiavos laikų ganyklos, toliau nuo ir taip retokos Purvaičių sodos). Iš savo žemės bėglys išsoko per aukštą statinę tvorą Jurgio Pakalniškio jau Jėrubaičių sodoje. Pro Lėkųsi (pagal popierius Lohovskij), pagal kunigaikščio galyklą, pro Bernotą-ūkininką, pro Liudviką Bernotą-gritelninką, vėl pamiške (kunigaikščio giria tarp Šilasodos arba Vainaičių, Jėrubaičių...), Kuzavo, Šeruno link pro Jėrubaičių kapines, per Pakapės upelį... Ir jis dingio iš vyrų akių. Sako, kaip į vandenį, — anei balso, anei plauko. Ieškojo ieškojo, ir vakaras atėjo... Aiškiai matė, kaip jis į mišką nepasidavė bėgti, vis laikėsi krūmų ir laukymų. Juk ginėsi iš akių neišleisdamas...

Paiškęs vėliau, kai jau rekrutai buvo pakeisti "kontungu", tai reiškia, kad ne bendruomenė pati statė naujokus, kai jau tai nebebuvo jos reikalas, o kiekvienas pats turėjo stoti, tam tikro amžiaus sulaukęs, į naujokų ėmimo komisiją. Kai per daug buvo stojančiųjų, duodavo traukti "žerebį": ištraukęs mažą numerį — priimtas, didelį — ne, laisvas.

Štai kame Soupelutis pasislėpė. Pasirodo, besivejančiams nepastebėjus, jis išsoko per žiogį į kapinaites, smuko į Šv. Jono koplytėlę ir atsistojo už šventojo nugaros. Šv. Jonas dar tebebuvo mano laikais, po gerų trijų dešimtųjų metų. Jis buvo už mane aukštesnis. Padarytas iš storo rasto. Išskobta nugara, — sakykim, tarsi gelda. Tokioji gaubtoji šventojo nugaroj drąsiai galėjo patilpti paaugęs žmogus be didelio vargo. Žiūrint pro koplytėlės angą, tikrai už koplytėlės šventojo stovinčio žmogaus nematysi. Tai Soupelutis, kiek virpėdamas, ištovėjo iki sutemstam, kolei vyrai, nustoję vilties surasti bėglį tamsoje, kaip musė kandę, išsiskirstė katras sau, grobio netekę.

Rekrutams gaudyti buvo skirtas rudens laikas, lauko darbus nudirbus. Ne visus metus tegaudydavo.

Mano tėvą dar tuomet, kai jau jis buvo vedęs, norėjo pagauti. Ramybės norėdamas, nupirko "išpirkimą" ar ne už 900 rublių. Pavasarį išsipirko, o rudenį buvo panaikinti rekrutai ir paskelbtas kontungas. Žinoma, pinigų niekas negrąžino. Toks "išsipirkimas" buvo viešai galimas. Matyt, pasamdydavo, ar parduodavo kitas, pamieles pinigų. Kaina buvo caro valdžios nustatoma, ar nustatyta.

Del meilės atsisakęs Didžiosios Britanijos sosto, dabar Windsorso kunigaikštis su žmona apleidžia ligoninę Houstone, Tex. Ten kunigaikščiui buvo padaryta operacija.

Benediktas Rutkūnas

DARGANOJ

Ruduo. Pabiuro oras.
Palioji dargana —
O man — gyvent taip noris!
Dar meilės negana!
Dar negana pasaulio.
Geidžiu jį apkabinti;
paristi žemei saulę
ir mįslę didžiąją prasmės įminti.
Ruduo. Pabiuro oras.
Niūrioji dargana.
O man — gyvent taip noris!
Dar meilės negana!

TU — GIEDRA

Tavo veidas toks nugiedręs!
Toks skaisčius!
Tegul pliausia, liejas viedrais,
plaukia upėmis lietus —
tavo veidas — visad giedras.
Saulė — tu —
Baltos kuždasi žuvėdros
prie krantų.

TAI KO?

Kūlynai. Akmenys. Skeveldros.
Apneštas dulkių. Zaizdos kojose.
I priekį vis! Kas man, kad aldros,
kad tūkstančiai velnių kvatojasi?
Ibingė bangos — vėtros rūstis
sparnų žuvėdrai nepalaužia —
Tai ko man liūst, ar keikt, ar skustis?
Negandų praieitį ir nevilgtį sviedžiu ant laužo!

Moteris - Nobelio premijų sumanytoja

Bertha von Suttner buvo Nobelio premijų sumanytoja

Praeitojo šimtmečio pabaigoje spaudoje pasirodė skelbimai, kad žymusis Švedijos inžinierius išradėjas Alfred Bernhard Nobel ieško sekretorės. Iš daugelio kandidatų buvo pasirinkta jauna Austrijos grafitė Kinsky. Tai buvo graži ir protinga moteris, kuri vėliau ištėkėjusi pasaulyje tapo garsi Berthos von Suttner vardu.

Ji paveikė visą Nobelio gyvenimą, prikalbėdama jį savo milžiniškus turtus, sukratus dinamičią išradus, pavesti žmonijos labui, įsteigiant kasmetines premijas už geriausius žmonių gerovei darbus. Taip gimė Nobelio premijų fondas.

Patapęs taikos šalininku ir karo priešininku ir matydamas, kad jo išrastas dinamitas yra kaip tik karui panaudojamas, Nobelis galvojo, kaip išrasti dar labiau viską naikinantį ginklą, tikėdamas, kad tuomet žmonės bus tiek įbauginti, jog visiškai panaikins karus.

Bertha von Suttner buvo geresnė psichologė. Ji išėjo betarpiškai varyti propagandos prieš karus. Ji parašė plačiausiai skaitytą knygą "Šalin ginklai!" Ji sušaukė įvairiose šalyse eilę taikos kongresų ir sukūrė pasaulinį taikos sąjūdį. 1905 metais ji už tai buvo apdovanota Nobelio premija.

Tuo būdu ji buvo pirmoji moteris, kuri gavo šitokią premiją. Po jos Nobelio premijas gavo dar dvi jos bendradarbės, pasižymėjusios tarptautine plotme taikos kovotojos ir Taikos ir Laisvės Moterų Lygos kūrėjos — viena chigagietė Jane Adams, antra Emily Greene Balch.

Nobelio medicinos premiją gavo tik viena moteris, taip pat amerikietė biochemikė dr. Gerthy Cory. Bet moterų mokslininkų viršūnėje stovi prancūzė tyrinėtoja ir išradėja Marie Curie, kuri dar 1903 metais gavo Nobelio fizikos premiją, atradusi radiumo radioaktyvų elementą, pasirodžiusi

Teisės patarimai

Advokatė M. Sveikauskienė sutiko atsakyti į Keleivio skaitytojų klausimus teisės reikalais. Tie klausimai turi būti bendro informacinio pobūdžio. Klausimus ir atsakymus spausdinsime šiame skyriuje. Laiške reikia pažymėti, kad esate Keleivio skaitytojas.

Klausimus prašome siųsti tiesiog šiuo adresu:

M. Sveikauskas, Attorney at Law,
8 Belgrade Ave., Roslindale,
Boston, Mass. 02131.

Klausimas

As kreipiuosi į Tamstą, gal galėtumėt man duoti patarimą: aš noriu padaryti Will (testamentą). Mes su žmona esame vieni du, šeimos mes neturime. Aš turiu brolių, o brolis turi vaikų. Mano žmona iš savo pusės neturi jokių giminių. Tačiau mano žmona nenori jokio testamentą rašyti. Mes turime savo namukus abiejų vardu ir banke turime pinigų — abiejų vardais. Galime išimti bet katras, abiem nereikia pasirašyti, užtenka vieno parašo.

Duok Tamsta man patarimą: ar aš galėčiau vienas padaryti kokį nors raštą, nes jau esame nebejauni, giltinė gali jau bet kada pasiiimti. Ką aš turiu daryti?

Esu Keleivio skaitytojas per daugelį metų.

P. J.

Atsakymas

Tamsta, žinoma, gali testamentą padaryti vienas, be žmonos. Jos sutikimas tam nėra reikalingas. Bet kadangi Tamstos turtas, namai ir sąskaitos banke, yra abiejų vardu, reikalas yra toks: jei Tamstos žmona mirtų pirmiau Tamstos, viskas paskirtų Tamstai, o Tamstai mirus, turtas atitektų tiems, kuriems jis testamentu užrašytas. Tačiau, jei Tamsta mirtum pirmas, turtas atitektų žmonai, o ji tada galėtų jį palikti, kam tik ji norėtų.

Jei Tamsta mirtum pirmas, o žmona mirtų po Tamstos, nepalikusi testamentą ir tokiu būdu nenurodžiusi, kam jos turtas turi atitekti, jai mirus jos turtas atitektų Kalifornijos val-

džiai (jeigu ji tikrai neturi jokių giminių).

As patarčiau abiems, Tamstai ir žmonai, nueiti pas advokatą ir pasidaryti du testamentą: Tamsta gali sudaryti testamentą savo brolio ir jo vaikų labui ir, jei Tamsta pragyvensi žmoną, jiems teks Tamstos turtas. Žmona gali pasidaryti savo testamentą ir paskirti savo turtą tam, kam ji norėtų jį palikti. Tada, jei ji pragyvens Tamstą, turtas atitektų jos paskirtam asmeniui.

As abejuju, ar Tamstos žmona norėtų palikti savo santaupas ir namus Kalifornijos valstijai tuo atveju, jei ji mirtų po Tamstos. Kadangi ji neturi giminių, ji tuo labiau turėtų pasidaryti testamentą.

ISVAZIAVO PIRMĄ KARTĄ IR ZUVO

Moksle pavyzdingas jaunuolis David Blake iš W. Boylstono, Mass., sunkiai dirbo laisvu laiku ir taupė automobilui. Sutaupęs 900 dol. jį nusipirko ir Naujųjų Metų naktį pirmą kartą jį išvažiavo į Worcesterį. Tai buvo ir paskutinė jo kelionė, nes važiuodamas trenkė į medį ir užsimušė.

IDOMIOS ir NAUDINGOS KNYGOS
Pačiam Skaityti ir Kitam Dovanoti

- DĖL LAISVOS LIETUVOS.** Lietuvos socialdemokratų raštai dėl bolševiku okupacijos ir teroro Lietuvoje. Kaina 25 Cent.
- ZVILGENIS Į PRAEITĮ.** X. Zuko 1 domis atsiminimai. 477 pusl., kaina 25.00
- DIENOJANT.** "Knygnešio karaliaus" atsiminimai Kipro Bielinio išomės atsiminimai. 464 pusl., kaina 30.00
- 1905 METAI.** Kipro Bielinio atsiminimų antroji dalis, 592 pusl., kaina 22.00
- LIETUVIŲ DAINOS AMERIKOJE.** surinko ir sudarė Jonas Balys. 472 dainos su žaidimais. Angliškai duotos kiekvienos dainos turinys, todėl tinka dovanoti ir lietuviškai nekalbantiems. 1948, 926 pusl., kaina 35.00
- SOCIALIZMAS IR RELIGIJA.** Parašė E. Vandervelde, vertė Vardas. Kaina 25 Cent.
- WARLBOROUGH'S LITHUANIAN SELF-TEACHING.** M. Inkinė, geras vadovėlis lietuvių kalbos mokytis angliškai kalbančiam. 144 pusl., kaina 11.25
- ŽEMAITIS RASTAI.** Garbintojos m. su rašytojos pirmojo karo metu Amerikoje parašyti vaizdeliai ir rašytojos paveikslai. 128 puslapiai. Kaina 50 Cent.
- TAVO KELIAS Į SOCIALIZMĄ.** Parašė Leonas Blummas. Trumpas socializmo aiškinimas. Kaina 25 Cent.
- NEMUNO SŪNOS.** Andriaus Valneko romano antroji dalis, 426 puslapiai. Kaina 34.00
- LIETUVIŲ LIAUDIES MENAS.** Jo meninių formų plėtojimo istorija. Paulius Čalaušas, didelė knyga su daugybe paveikslų, gerame popieriuje. Kaina 38.50
- TIKRA TEISYBĖ APIE SOVIETŲ RUSIJĄ.** arba komunistų diktatūra faktų šviesoje. Trumpas bolševizmo istorija ir valdymo praktika. Labai daug informacijų. 96 pusl., kaina 50 Cent.
- SENOVOS LIETUVIŲ PINIGAI.** nu seniausiu laikų iki Lietuvos nepriklausomybės galo 1795 metais. Parašė Jonas Karys, daugybė paveikslų. 336 pusl., geras popierius. Kaina 110.00
- ALTORIŲ SESELY.** V. Putino. Mykailo romano trilogijos dalys. Visos trys dalys įrašytos į vieną Autorius, nats buvęs kunigas, ap rašo, kaip kunigas Vasaris išsida dėjo kunigystės dėl moterystės. Knyga, kiet viršai, 491 puslapiai. Kaina 66.00
- NEMUNO SŪNOS.** Andriaus Valneko romano 1935 metų Suvalkijos ūkininkų sukilimo prieš Šimonos diktatūrą. Pirmą dalis 350 pusl., kaina 35.00
- LIETUVIŲ IŠEIVIJŲ AMERIKOJE.** vadovėlis kn. krašto lietuvių istorijai, gamtai, iliustruota, parašė St. Miščiūnas, virš 500 puslapių. Kaina kietais viršais 55.00, minkštais viršais 44.00
- LIETUVŲ BUDO.** Stepono Kairio labai vaizdingai ir įdomiai parašyti atsiminimai, kaip Lietuva kėlėd iš miego, zeriusius devania kiekvieną progą gražiai kietais viršais, iliustruota, 416 puslapių, didelio formato. Kaina 35.50
- SOCIALDEMOKRATIJĄ IR BOLŠEVIZMĄ.** Pagal Kautskį, naujausiomis žiniomis papildyta tuo klausimu knyguėlė. Kaina 25 Cent.
- PASAULIO LIETUVIŲ ŽINYNAS.** paruošė Antanas Simutis, daugybė žinių lietuvių ir anglių kalbomis apie lietuvių gyvenimą pasaulyje. 464 pusl., kaina 35.50
- LIETUVOS SOCIALDEMOKRATŲ PARTIJOS PROGRAMINIS GAL.** R.E.S. 32 pusl., kaina 25 Cent.
- BUOZAS STALINAS.** arba kaip Kankazo išpūsis buvo padaręs Rusijos diktatorių. Kaina 25 Cent.
- LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA.** Parašė dr. D. Pilka. Pritaikinta Amerikos lietuviams. 144 puslapiai. Kaina 11.00
- VLIKŲ GRUPIŲ KOMISIJOS PRA-NEŠIMAS.** arba kodėl musuose nėra vienybės. 80 pusl., kaina 11.00
- ŽEMAIČIŲ KRIKSTAS.** P. Abeliuko istorinis romanas iš žemaičių krikšto laikų, kiet apdarai 35.50
- VISUOTINAS TVANAS.** Ar galėjo toks tvanas būti ir ką apie tai sako mokslas? Kaina 25 Cent.
- NAUJA VALGIŲ KNYGA.** parašė M. Michelionienė, 250 įvairių lietuvių ir kitų tautų valgių receptų, 132 puslapiai, kaina 11.25
- NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS PINIGAI.** parašė Jonas Karys, labai daug paveikslų, 256 pusl., gera popiera. Kaina 55.00
- ŠIAURUOJU TAKELIU.** K. B. Kliaučio atsiminimai iš Lietuvos ir 18 Amerikos lietuvių gyvenimo. 178 pusl., kaina 22.00
- SOCIALIZMO TEORIJA.** Trumpai ir aiškiai paruošė, kaip kelti visuomenės santvarka ir kodėl ji dar keičiasi. Kaina 25 Cent.
- DEMOKRATINIO SOCIALIZMO PRADAI.** Populiari ir naudinga knyga šiuo dienu klausiamais su prašti. Kaina 50.00

Užsakymus ir pinigų prašome siųsti šiuo adresu:

KELEIVIS

630 E. Broadway — So. Boston 27, Mass.

J. P.

Vietinės žinios

John Volpe, dabartinis Mass. gubernatorius.

Elliot Richardson, dabartinis Mass. vicegubernatorius.

Turėsime naują valdžią

Praeitą savaitę pradėjo posėdžiauti naujas 164-sis Mass. seimelis, kurio daugumą sudaro demokratai. Senato prezidentu išrinktas Maurice A. Donahue, o atstovų rūmų — John Davoren.

Vykdomąją valdžią Mass. turi respublikonišką: gubernatorių John Volpe, kuris

tose pareigose buvo prieš 2 metus, ir vicegubernatorių Elliot Richardsoną.

Gaisras pašte

Penktadienį sudegė senas pastatas greta South Postal Annex, kuris buvo naudojamas pašto paskirstymo reikalams. Sudegė apie 100 maišų įvairių siuntų. Nukentėjo ir keli paštininkai.

Trans-Atlantic Travel Service

Biletai lėktuvais — parūpina viešbučių užsakymus, padeda sutvarkyti kelionei reikalingus dokumentus ir visas valstybes.

Tose Pačiose Patalpose

OIDZIAUSIA SIUNTIŲ PERSIUNTIMO ĮSTAIGA NAUJOJOJ ANGLIJOJ

GLOBE PARCEL SERVICE, Inc.

390 West Broadway, So. Boston 27, Mass., Tel. AN 8-8764

Persienčiame Jūsų sudarytus siuntinius į LIETUVĄ ir VISAS kitas Rusijos valdomas sritis. Siunčiama nauji įvairūs daiktai ir nekonservuotas maistas. Galima siųsti iki 44 svarų siuntinius, jei siunčiami daiktai telpa dėžėje, kurios dydis yra 14"x13"x20" colių. Iš tolimesnių vietų siųskite siuntinius mūsų viršų nurodytu adresu, įdėdami aiškius siuntėjo ir gavėjo adresus.

Visi dokumentai paruošiami rusų kalba, ir siuntiniai išsiunčiami tiesiog iš BOSTONO per 48 valandas nuo jų priėmimo. Persiuntimo išlaidas ir USSR muitą apmoka siuntėjas.

Medžiagas, odas, skrytes, megstinius ir kt. galima pirkti SAVI-KAINE mūsų įstaigoje. Taip pat priimame užsakymus USSR gaminiais, pav., kaip automobiliams, motociklams, dviračiams, įvairiems radijo ir TV aparatams, skalbimo, valymo ir siuvimo mašinoms ir daugeliui kitų daiktų. Siuntėjas sumoka mūsų įstaigoje visą kainą už norimas pristatyti prekes gavėjui, pasirinktas iš katalogo. Prašykite mūsų katalogų.

ISTAIGA LIETUVISKAI, KREIPKITE LIETUVISKAI VISI SIUNTEJAI ISITIKINO, KAD MCSU ISTAIGA SAŽNIN-GIAUSIAI PATARNAUJA ir GREIČIAUSIAI PERSIUNČIA SIUNTINIUS, SIUNTINIAI APDRAUSTI.

Siunčiame su INTURISTO įgaliojimu: Siuntiniai priimami kasdien nuo 9 iki 5 val. vak., ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak. ir šeštadieniais nuo 8 val. ryto iki 12 val. d

LIETUVIŲ POEZIJOS VIENA DIENA

(Nuo liaudies dainos iki nužemintųjų)

Sausio mėn. 23 d. iš Kanados atvyksta į Bostoną poetas dr. Henrikas Nagys ir tos pat dienos vakare 7 val. 30 min. Tarptautinio Instituto patalpose, 287 Commonwealth Ave., skaitys paskaitą apie lietuvių poeziją. Tai bus lyg ir poetiniai komentarai (su pavyzdžiais), skirti lietuviškam poezijos žodžiui — nuo pirmųjų sutimų iki paskutiniųjų sutimų: nuo balanos gadinės iki atominio amžiaus.

Viena diena — nuo rytmečio iki vakaro paskaita lietuviško žodžio transfigūracija: raida nuo pumpuro iki žiedo ir vaisiaus, ir žiemos.

Iš H. Nagio poetinės kūrybos paskaitys Jurgis Jasiškas. Iš Fausto Kirios kūrybos padėklamuos Birutė Adomavičiūtė.

L.B. Kultūros Klubo valdyba kviečia lietuvišką visuomenę gausiai dalyvauti.

Endicott Peabody, buvęs Mass. gubernatorius.

Minės žuvusius A. Mackų ir L. Vanagaitienę

Sausio 23 d. Subatvakary turėjo kalbėti Vliko pirminkas Vaclovas Sidikauskas, bet jo darbų planas staiga taip pasikeitė, kad jis tą dieną į Bostoną negalės atvykti, todėl vėliau numatytasis žuvusiųjų poeto Algimanto Mackaus ir Lilijos Vanagaitienės minėjimas bus šį šeštadienį, kaip paprastai 7:30 val. vak. Tautinės Sąjungos namuose.

Be kitų, programoje dalyvaus akt. Algimantas Zemaitytis ir Birutė Vaičiūnaitė.

Mirė St. Vaitkevičius

Sausio 3 d. po operacijos mirė Stanislovas Vaitkevičius (White), 93 metų amžiaus žemaitis nuo Telsių, ilgus metus gyvenęs So. Bostone. Keleivį skaitęs nuo pat 1905 metų.

Velionis paliko liūdinčią našlę Petronėlę, 2 dukteris Barborą White ir Juliją Alukoniene, du posūnius, 6 anūkus ir 6 proanūkius.

Jiems reiškiamė gilią užuojautą.

Sv. Petro parapijos choro pobūvis

Sv. Petro lietuvių parapijos choras šį šeštadienį, sausio 16 d. 7 val. vak. So. Bostono Lietuvių Pil. Draugijos III aukšto salėje rengia pobūvį.

Mening programą atliks choras ir solistas Stasys Liepas. Sokiams gros Šakalio orkestras, veiks bufetas ir baras. Įėjimas \$1.50. Choro valdyba kviečia visus pobūvyje dalyvauti.

Package Express & Travel Agency Inc.

Mūsų agentūra, turinti ilgametę praktiką siuntinių persiuntimo į Pabaltijo kraštus — Lietuvą, Latviją ir Estiją — o taip pat į Baltijodiją, Ukrainą ir Sovietų Sąjungą —

garantuoja tiesioginį ir tikslų pristatymą į tuos kraštus dovanų — siuntinių

Skyriuje jūs rasite didelį pasirinkimą vilninių, bėvelninių ir šilko medžiagų, taip pat įvairių skarų ir megstinių jūsų artimiesiems. Mes taip pat siunčiame tiesiog iš VNESHPOSYLTORG bazės maisto produktų siuntinius neribotu kiekiu ir DUTY FREE

Pristatymas — nuo 10 iki 20 dienų

Gerb. klientų patogumui užsakymus galima atlikti telefonu. Informacijų prašome kreiptis telefonu, raštu arba vietoje.

Boston Branch: PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, Inc.

396 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Tel. AN 8-1120

Dr. Stasys Jasaitis, nuo sausio 15 dienos įsikuria savo namuose, 147 Ashmont St. (prie Ashmont stoties), Dorchester. Ten dabar ir jo ofisas. Telefonas pa lieka senasis: TA 5-2394.

Sandaros kortų vakaras

Sandaros Moterų Klubas Sandaros salėje (124 F St., So. Bostone) sausio 16 d. 7 val. vak. rengia kortų vakarą (whist party).

Visi maloniai kviečiami atsilankyti, nes bus vertingų dovanų ir gardžių vaišių.

Dorchesterio Moterų Klubo susirinkimas

Dorchesterio Lietuvių Moterų Klubo susirinkimas bus šį ketvirtadienį, sausio 14 d. 7:30 val. vak. So. Bostono Lietuvių Piliečių Dr.-jos patalpose.

Po susirinkimo — ten pat arbatėlė.

Visos narės kviečiamos dalyvauti.

Įsnuojamas 6 kambarių butas 45 Fox St., Dorchester. Teirautis bei kuriuo laiku telefonu 268-0464.

TAUTOS PRAEITIS

Keleivio administracijoje galite gauti žurnalo "Tautos praeitis" II tomo knygą 1. 198 psl., kaina \$5.00.

Joje J. Jakūtas rašo apie 1863 m. sukilimą Lietuvoje. Vilniskis apie lietuvių Vilniaus krašte, J. Rugis apie Sibiro lietuvių batalioną 1918-1919 m. ir kt.

Paragink savo pažistamą išsirašyti Keleivį. Kaina metams \$5.

LIETUVOS ŽEMELAPIS

Gražų Lietuvos žemėlapi galite gauti Keleivio administracijoje už 50 centų.

A & S CONSTRUCTION COMPANY

Sienų klijavimas apmušalais, dažymas, kambarių pertvarkymas, klojimas lentelėmis ir kt., mūrijimas, durų ir langų pakeitimas, spintos virtuvėje ir kt., kambarių padidinimas, naujos grindys.

Priimtinos kainos.

Niekas dėl jų negali varžytis.

Skambinti tel. LI 2-2776 tarp 9 val. ryto ir 5 val. vak.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

ĮVAIRIAUSIAS DOVANAS

siunčia betarpiškai

IS BOSTONO Į LIETUVĄ

ir kitus Rusijos okupuotus kraštus

Pristatymas greitas ir garantuotas

327 W. Broadway,

So. Boston, Mass. 02127

Tel. 268-0068

Vedėjas J. Vaičiaitis

Peter Maksvytis

Carpenter & Builder

925 E. Fourth St.,

So. Boston

Atlieku visus patalysmo, remonto ir projektavimo darbus iš lauko ir viduje, gyvenamųjų namų ir biiznio pastatų, pagal Jūsų reikavimą. Šaukite visados iki 9 valandų vakaro.

Telefonas AN 8-3630

Ketvirtis & Co.

JEWELERS—

Laikrodžiai-Deimantai

Papuošalai

Elektros Prietaisai

Rūpestingai taisome laikrodžius, žiedus, papuošalus

379 W. BROADWAY

SOUTH BOSTON

Tel AN 8-4649

DOVANOS Į LIETUVĄ

Siųskite dovanų siuntinius giminėms į Lietuvą per mūsų įstaigą. Čia kalbama lietuviškai, žemomis kainomis galima gauti Lietuvoj labai vertinamų prekių. Patarnaujame greitai ir sąžiningai. Paštu gauti siuntiniai greitai pertvarkomi ir pasiunčiami. Siuntiniai nuveina tvarkingai.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

174 Millbury Street

WORCESTER, MASS.

Vedėja B. Sviklienė

Tel. SW 8-2868

Apsidrausk

NUO LIGŲ IR NELAIMIŲ

Draudžiamė nuo polio, visokių kitokių ligų ir nuo nelaimių (ugnis, audra ir kt.). Visais insurance reikalais kreiptis:

BRONIS KONTRIM

Justice of the Peace—Constable
598 E. Broadway
So. Boston 27, Mass.
Tel. AN 8-1761 ir AN 8-2483

Dažau ir Taisau

Namus iš lauko ir viduje. Lipdau popierius ir taisau viską, ką pataisyti reikia. Naudoju tik geriausią medžiagą.

JONAS STARINSKAS

220 Savin Hill Ave.

Dorchester, Mass.

Tel. CO 5-5854

REAL ESTATE

EDMUND L. KETVIRTIS

PAULA B. KETVIRTIS

LICENSED BROKERS

KETVIRTIS REALTY

379 WEST BROADWAY

SOUTH BOSTON, MASS., 02127

Tel. 268-4649

Televizija

ir radiją

Taiso Gerai ir Pigiai

JONAS ŽILINSKAS

629 E. Sixth Street

South Boston

Tel. AN 8-6645

Telefonas: AN 8-2805

Dr. Jos. J. Donovan

Dr. J. Pašakarnio

OPTOMETRISTAS

Valandos:

nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.

Vakarašis anksto susitarus

447 BROADWAY

South Boston, Mass.

TEL. AN 8-2124

Dr. Amelia E. Rodd

(RUDOKIUTE)

OPTOMETRISTE

Valandos:

nuo 10 ryto iki 6 vakaro

Trečiadieniais—uždara

445 BROADWAY

SOUTH BOSTON, MASS.

RADIJO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radijo

Programa Naujoj Anglijoj

iš stoties WLYN, 1360 ki-

lociklų ir iš stoties FM,

101.7 mc., veikia sekmadien-

iais nuo 1 iki 1:30 val. die-

ną. Perduodama: Vėliausų

pasaulinių žinių santrauka

r komentarai, muzika, dal-

nos ir Magdūtes pasaka.

Biznio reikalais kreiptis į

Baltic Florists gėlių ir dova-

nų krautuvę, 502 E. Broad-

way, So. Bostone. Telefo-

nas AN 8-0489. Ten gauna-

mas ir Keleivis.

Tel. AV 2-4026

Dr. John Repshis

LIETUVIS GYDYTOJAS

Valandos: 2-4 ir 6-8

Sekmadieniais ir šventadieniais

pagal susitarimą

495 Columbia Road

Arti Upham's Corner

Dorchester, Mass.

Dr. J. C. Landžius

(Seymour)

Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas

X RAY

534 Broadway,

So. Boston, Mass.

VALANDOS nuo 2 iki 4 ir 6 iki 7

TEL. AN 8-2712

Namai ir ūkis:

287 Concord Rd., Billerica, Mass.

TEL. MO 3-2948

A. J. NAMAKSY

Real Estate & Insurance

409 W. BROADWAY

South Boston, Mass.

Office Tel. AN 8-0948

Flood Square

Hardware Co.

Savininkas N. J. ALEKNA

628 EAST BROADWAY

SOUTH BOSTON, MASS.

TELEFONAS AN 8-4148

Benjamin Moore Dažai

Popierios Sielos

Stiklas Langams

Visokie reikmenys namams

Reikmenys plomberiams

Visokie geležies daiktai

Pasiulymas 1965 metams

Naujas "PAGAL UŽSAKYMĄ"

FORTUNA

ALYVOS BURNERIS

5 metų garantija

dalių ir darbo

PRIES PIRKdami ATKREIPKITE DEMESĮ

I JO 5 YPATYBES:

Patvarumas

Shell degimo galva

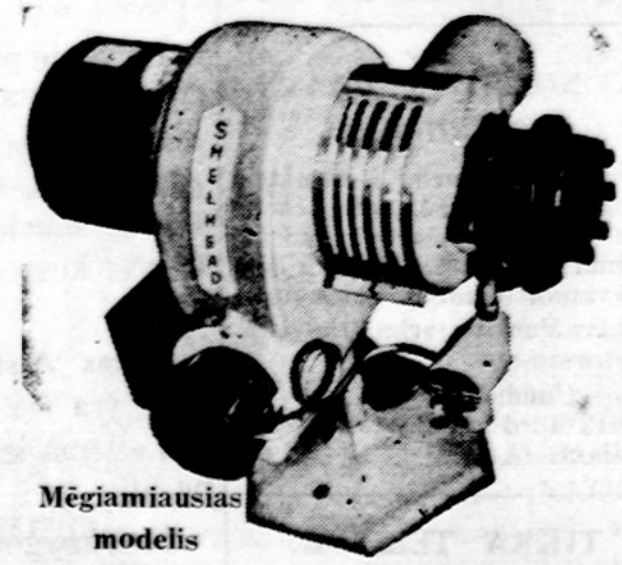
Svarus geras šildymas

Alumininis apdangalas

Darbingumas, taupumas

Skambinti GE6 1204

PATARNAVIMAS 24 VALANDAS

Mėgiamiausias modelis FT 2

Visos tos žymės rodo, kad "pagal užsakymą" pagaminti tokiam svarbiam darbui alyvos burneriai sutaupo jums pinigų ir užtikrina ramybę ilgiems laikams.

PARDUODA, ĮRENGIA IR APTARNAUJA

FORTUNA FUEL CO.

šildymo alyva specialistai

487 WASHINGTON STREET

DORCHESTER, MASS. 02124